

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

ΑΡΙΘΜ. 8. — Ἀπρίλιος 1842. — ΤΟΜ. Α΄.

ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

(Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 195 Ἀριθ. 7.)

Ἐπισημότεραι τῶν μετὰ τὴν Χριστιανικὴν χρονολογίαν ἀναφερομένων ἐπιγραφῶν εἶναι αἱ ἀκόλουθοι.

1. Ἡ καλουμένη Μάρμαρον τοῦ Κελβέρτου, εὑρεθεῖσα ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν 12' ἑκατονταετηρίδα. Εἶναι δὲ τὸ μάρμαρον τοῦτο δύο καὶ ἡμίσεος ποδὸς τὸ μήκος, καὶ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος τὸ πλάτος. Ἡ δ' ἐπιγραφὴ αὕτη ἀνήκει εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Αὐτοκράτορος Τιβερίου, καὶ περιέχει κατάλογον τῶν ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ Δρούσου (ἀπ. Χρ. 15), ἀρχόντων, ἦτοι τοῦ ἐπωνύμου, τοῦ βασιλέως, τοῦ πολεμάρχου, τῶν θεσμοθετῶν, τῶν κηρύκων κτλ.

2. Ἡ περὶ τῶν τῆς Γαλατίας θεαμάτων ἐπιγραφὴ, εὑρεθεῖσα παρὰ τοῦ Τουρνεφορτίου εἰς τὴν Ἀγκυραν (τῆς Γαλατίας). Ἀνήκει δὲ καὶ αὕτη εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Τιβερίου, καὶ ἀναφέρει τοὺς γενομένους κατὰ ἐν ἔτος ἀγῶνας εἰς τὴν Γαλάτιαν. Τὸ πρῶτον δὲ μέρος αὐτῆς, ὅπερ ἐμπεριεῖχε πιθανῶς τὴν χρονολογίαν καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι δυσανάγνωστον.

3 Αἱ εἰς τιμὴν τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων Αἰγύπτια Ἐπιγραφαί, ἀξιολογώτεραι τῶν ὁπίων εἶναι αἱ. Ἡ ἐπι τοῦ προνάου τοῦ περιφήμου ναοῦ τῆς Ἰσιδος εἰς Τεντυρίδα, πλησίον τῆς νεωτέρας Δενδερᾶ, εἰς τιμὴν τοῦ Αὐγούστου, ὡς μεθερ-

μηνεύεται παρά τοῦ Αετρόννου β'. Ἡ ἐπὶ ναοῦ τιὸς τῆς Ἀφροδίτης εἰς Τεντυρίδα ὁμοίως, εἰς τιμὴν τοῦ Τιβερίου. γ'. Ἡ εἰς τιμὴν τοῦ Νέρωνος, εὐρεθεῖσα πλησίον τῶν Πυραμίδων. δ'. Αἱ εἰς τιμὴν τοῦ Τραϊανοῦ, ἡ μία μὲν ἐπίτινος προναοῦ εἰς τὴν Πανόπολιν, καὶ ἡ ἄλλη εἰς Σύραν τιὰ τοῦ ναοῦ τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Σεράπιδος, εἰς τὴν μεγάλην Ὀάσιδα. ε'. Ἡ ἐπὶ τῆς βάζεως τῆς περιφύτου στήλης καλουμένης ἡ στήλη τοῦ Πομπηίου, ἥτις καὶ ὑποθέτεται παρά τινων ὅτι ἔγινε πρὸς τιμὴν τοῦ αυτοκράτορος Διοκλητιανοῦ.

4. Αἱ ἐπὶ τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρώδου Ἀττικοῦ ἐπιγραφαί. Αἱ δύο αὗται στήλαι κατεσκευασμένοι ἐκ πρασίνου μαρμάρου (παρὰ τῶν ἀρχαίων μάρμαρον τῆς Καρύστου καλουμένου), εὐρίσθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἰστ'. ἑκατονταετηρίδος, εἰς τὴν Ἀππιαν ὁδόν, 3 μίλ. μακρὰν τῆς Ῥώμης, πλησίον τοῦ καλουμένου Τριόπιον. Μετεκομίσθησαν δὲ εἰς τὸν κήπον τοῦ Φαρνεσίου, ἐξ οὗ καὶ Φαρνεσίαι στήλαι προσεκλήθησαν. Εἰς τὴν μίαν τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ἀφιερῶνται μέρος γῆς εἰς τὴν Δήμητρα καὶ Περσεφόνην, καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἀναφέρεται ὅτι ἡ γῆ αὕτη ἦτον ἰδιοκτησία τῆς Ἀννίης Ῥεγίλλας γυναικὸς τοῦ Ἡρώδου. Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν, γεγραμμένη κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον τῶν Ἀθηναίων, ἐπέφερε πολλὰς ἀμφισβητήσεις. Ἀνήκουσι δὲ αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μάρκου Αυρηλίου Ἀφτωνίου. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι δύο ἐπιγραφαὶ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν Ἡρώδην, γεγραμμέναι ἐπὶ Πεντελικῷ μαρμάρου· καὶ ἡ μὲν ἐξ αὐτῶν, συγχειμένη ἐκ τριάκοντα ἐννία ἑξαμέτρων εἰς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Νεμέσεως, εὐρίσθη τὸ 1607 εἰς τὴν Ἀππιαν ὁδόν, ἡ δὲ ἑτέρα, εὐρέθη ὀλίγα τιὰ ἔτη ἀκολούθως εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ ἔγινε πρὸς ἀνάμνησιν τῶν ἀρετῶν τῆς Ῥεγίλλας, συγχειμένη ἐκ πεντήκοντα ἐννία στίχων. — Εὐρίσκονται δὲ τὰ νῦν αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται εἰς τὸ ἐν Παρισίοις βασιλικὸν Μουσεῖον.

5. Αἱ Νουβίαι ἐπιγραφαί, εἰς τὰς ὁποίας

κυρίως ἀνάγονται αἱ τῆς Ἀδουλίδος, τοῦ Ἀξουμέ καὶ τοῦ Σιλκῶ. Εἶναι δὲ περιέργου ὡς δεικνύουσαι τὴν μεταξὺ τῶν Ἑλληνο-Χριστιανῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως σχέσιν, καὶ τῆς Ἀβυσσιῆς καὶ Νουβίας κατὰ τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἑκατονταετηρίδα.

Σημ. Α'. Αἱ ἐπιγραφαὶ τῆς Ἀδουλίδος (ἄλλως τὸ ἀνάμνημα τῆς Ἀδουλίδος) περιεγραφήσαν τὸ πρῶτον παρὰ τοῦ Γεωγράφου Κοσμᾶ. Καὶ ἡ μία μὲν ἐξ αὐτῶν ἦτον ἐπὶ τινοῦ θρόνου ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἡ δ' ἑτέρα ἐπὶ λίθου βασανίτου, κειμένου πλησίον τοῦ θρόνου. Ἡ δευτέρα ἀναφέρεται εἰς τὰς κατακτήσεις Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου, ἀλλ' ὁ Κοσμᾶς ὑπέθεσεν ὅτι καὶ αἱ δύο ἀναφέρονται εἰς τὸν αὐτὸν βασιλεῦ. Ἡ ἐπιγραφή τοῦ Ἀξουμέ, ἢ τὸ ἀνάμνημα τοῦ Ἀξουμέ, εὐρεθεῖσα εἰς τὰ εἱρεῖπια τοῦ Ἀξουμέ παρὰ τοῦ Σάλτ, ἀναφέρει τὰς νίκας τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως Αἰζανά, καὶ δεικνύει τὴν μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀβυσσιῆς σχέσιν, κατὰ τὴν Δ'. ἑκατονταετηρίδα. Ἡ ἐπιγραφή τοῦ Σιλκῶ εὐρέθη εἰς ναὸν τινα εἰς τὴν ἄνω Αἰθιοπίαν, καὶ εἶναι πρὸς τιμὴν τῶν νικῶν τοῦ Σιλκῶ, βασιλέως τῆς Νουβίας καὶ Αἰθιοπίας. Εἶναι δὲ ἀρκετὰ ἐκτεταμένη ἐπιγραφή, καὶ περιέρουσα κατὰ τι ὡς ἀπέφουσα τὴν εἰσαξίν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας.

Σημ. Β'. Εἰς τὴν Μιλησίαν ἐπιγραφήν ἀντι Διδυμαίου πρέπει νὰ ἦναι Διδυμῶς, καὶ ἄλλος ναὸς δὲν φαίνεται πλησίον τῆς Μελήτου, εἰμὴ ὁ ἐν Βραγχίδαίς, περὶ οὗ καὶ ὁ Στράβων λέγει· Μετὰ δὲ τὸ Ποσίδειον τὸ Μιλησίον ἐξῆς ἔστι τὸ μαντεῖον τοῦ Διδυμῶος Ἀπόλλωνος, τὸ ἐν Βραγχίδαίς, ἀναβάντι ὁσον ὀκτωκαίδεκα σταδίους κτλ. — Εἰς δὲ τὴν ἐπιγραφήν τῶν μαρμάρων τῆς Κυζίκου ἀντι Κῶ, πρέπει νὰ ἦναι Κίου.

Ἐπεται Συνέχεια.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Ἄρθρ. στ'.

ΟΙ ΜΑΓΟΤΟΙ ΠΙΘΗΚΟΙ.

Τὸ πρόσωπον τῶν Μαγῶτων ὁμοιάζει κατὰ τι τὸ τοκυνός, καὶ αἱ παρειαὶ αὐτῶν ἔχουσι εἰδὸς τι κόλπων, ἐνθα συνήθως κρύπτουσι τὸ περισσεῦον τῆς τροφῆς. Τὸ ὄψος αὐτῶν (ὅταν ἦναι ἔρθιοι) εἶναι μεταξὺ τριῶν καὶ τεσσάρων ποδῶν· τὸ δὲ χρῶμα τῆς μὲν ράχεως εἶναι μελάγχρονον κλίνον εἰς τὸ πρασινωπὸν, τῆς δὲ κοιλίας ὄχρον. Τρέφονται δὲ οἱ Μαγῶτοι μὲ φυτὰ καὶ καρ-

ποδες, και ειναι αγριοι και σκληροί. Δύνανται δὲ νὰ ζήσωσιν εἰς τὰ μέτρια κλίματα, και θαμάσσονται εὐκολώτατα, ὅθεν και πάμπολλοι ἐξ αὐτῶν εὐρίσκονται εἰς τὴν Ευρώπην, ὅπου τρέφονται ἐπιτηδες πρὸς διασκεδάσιν. Προτιμῶσι δὲ νὰ βαθίζωσι τετραποδιστὶ μάλλον, ἢ διποδιστὶ, και πράττουσι τὰς αὐτὰς χειρονομίας θέλοντες νὰ παραστήσωσι τὸν θυμὸν ἢ τὴν ὄρεξιν των. Αἱ κινήσεις αὐτῶν εἶναι ζωηραὶ, κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως εἶναι διόλου τὸ ἐναντίον. Ὅταν δὲ πειράζονται εἰς τι τρέξουσι και δεικνύουσι τοὺς ὀδόντας των. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὅμως διδάσκονται νὰ χορεύωσι, νὰ κάμνωσιν ἀξιολόγους εὐαρέστους χειρονομίας, και ἀφίνουσι νὰ τοὺς ἐνδύωσιν ἡσύχως. Αἱ θήλειαι δ' αὐτῶν εἶναι μικρότεραι τῶν ἀρρένων. Εὐδοσκοῦνται δὲ οἱ Μαγότοι εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἰνδίας, τῆς Ἀραβίας και τῆς Ἀφρικῆς, και εἶναι τοσοῦτον κοινοὶ εἰς τὴν Βαρβαρίαν, ὥστε τὰ δένδρα πλήθουσι ἐξ αὐτῶν. Διὸ και κατ' ἐξοχὴν πίθηκοι τῆς Βαρβαρίας ὠνομάσθησαν. Ὀλίγοι τινὲς εὐρίσκονται και εἰς τὸν βράχον τοῦ Γιβραλτάρ.— Λέγεται ὅτι οἱ πίθηκοι οἱτοι ἐπίστε συνάγονται εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ἰνδίας, και βλέποντες τὰς γυναῖκας ἐπιστρεφούσας ἀπὸ τὴν ἀγορὰν, ἐφορμῶσι κατ' αὐτῶν και ἀρπάξουσι τὰς ζωοτροφίας των.

Ὁ Ταβερνιέρος ἀναγίρων περὶ τῶν πιθήκων τούτων λέγει, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Ἰνδίας συνήθως διασκεδάξουσι μὲ αὐτοὺς κατὰ τὸν ἀκόλουθον παράδοξον τρόπον. Θέτουσι πίντε ἢ ἕξ κάνιστρα ρυζίου, (ὄργιᾶς τινας διακωχρισμένα τὸ ἐν τοῦ ἄλλου ἐπιτηδες), εἰς ἀνοικτὸν τι μέρος, πλησίον τῆς κατοικίας των, και εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν βάλουσιν ἰσχυρὰς ράβδους δύο περίπου ποδῶν τὸ μήκος, και μακρόθεν κρυπόμενοι προσμένουσι τὸ ἀποβησόμενον. Ὅταν οἱ πίθηκοι παρατηρῶσιν ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς πλησίον τῶν κανίστρων, καταβαίνουσι ἀγέληδὸν ἐκ τῶν δένδρων και τρέχουσι πρὸς αὐτά. Οὐδεὶς ἔμως τολμᾷ νὰ πλησιάσῃ, ἀλλὰ προχωροῦσιν, ἐπιστρέφουσι, και κάμνουσι χειρο-

νομίας ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον διὰ νὰ προχωρήσῃ. Τελευταῖον δ' αἱ θήλειαι, ὄσαι τολμηρότραι τῶν ἀρρένων, πλησιάζουσι εἰς τὰ κάνιστρα. ἀλλ' ἐνοὶ ἀρχίζουσι νὰ τρώωσιν, ὀρμῶσιν ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους οἱ ἀρρένες και ζητοῦσι νὰ τὰς ἐμποδίσωσιν. Ἰσχυρὰ φιλονεικία και συμπλοκὴ ἀρχεται τότε, και οἱ πίθηκοι λαμβάνοντες τὰς παρακειμένας ράβδους, τύπτονται σκληρῶς, συναλλήλως, ἕως ὃς τὸ ἀδυνατώτερον μέρος ἀναχωρεῖ εἰς τὰ ὄρη, και οἱ νικηταὶ κατατρώγουσι ἡσύχως τὸ λάφυρόν των.

Οἱ ΠΥΓΜΑΙΟΙ ΠΙΘΗΚΟΙ.

Οἱ Πυγμαῖοι πίθηκοι εἶναι δύο περίπου ποδῶν τὸ ὕψος. Τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἶναι σχεδὸν γυμνὸν και κατὰ τι ἐπίμηκες και ρυτιδωμένον. Οἱ κονόδοντές των εἶναι βαθεῖς, και (ὡς και τὰ ὄρη αὐτῶν), ὀμοιάξουσι πολὺ τοὺς τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ὀφθαλμοὶ των εἶναι στρογγύλοι και ἐρυθρωποῖ, ἔχοντες μεγάλην ζωηρότητα. Τὰ ὀπίσθια αὐτῶν εἶναι γυμνά, και ἀντὶ οὐρᾶς, ἔχουσι δέρμα πέντε ἢ ἕξ δακτύλων τὸ μήκος. Τὸ χρῶμα τοῦ σώματός των γενικῶς εἶναι μελάχροινον κλίνον εἰς τὸ ἐλαιῶδες, και πολλοὶ ἕξ αὐτῶν ἔχουσι εἰς τὸ στήθος και τὴν κοιλίαν μέγα τι βαθεὺς κεχρωματισμένον σημεῖον.

Κατὰ τὸν Δεφονταῖνον, οἱ Πίθηκοι οἱτοι ζῶσιν εἰς ἀγέλας, και εἰς τὴν ἐν Νουμιδία Σάραν, τοσοῦτον πολλοὶ εὐρίσκονται, ὥστε εἶναι ἀδύνατος ἡ περιγραφή αὐτῶν. Ἡ τροφή των θέσυνίσταται ἐκ διαφόρων καρῶν Ἰνδικῶν, σύκων, χειμωνικῶν, ριζῶν και φυτῶν. Καθὼς δὲ και πολλὰ ἄλλα εἶδη πιθήκων, οἱτοι κατ' ἐξοχὴν ἐφορμῶσι κατὰ σώματα εἰς τοὺς ἀγροὺς και τοὺς κήπους, εἰς τοὺς ὁποίους και προξενουσι μεγάλην φθορὰν Συνήθως δὲ πρὶν ἀρχίσωσι τὴν λαφυραγωγίαν των, στίλλουσι ἕνα ἐξ αὐτῶν εἰς κορυφὴν βράχου τινὸς ἢ δένδρου, ὅστις βλέπων τινὰ ἐρχόμενον ἢ ἀκούων ταραχὴν ἢ

Θόρυβον, κραυγάζει μεγαλοφώνως, καὶ ἀμέσως οἱ λοιποὶ λαμβάνουσι τὴν φυγὴν, καὶ πηδῶσιν εἰς τὰ δένδρα, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ὅ,τι δύνανται νὰ λάβωσι· καὶ ἂν ἡ χώρα εὐμοιρῆ πολλῶν δένδρων, πηδῶσιν ἐκ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἕτερον καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ ὄρη. Αἱ δὲ θήλειαι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν τὰ μικρὰ των, ἅτινα κρεμῶνται περὶ τὸν τράχηλον καὶ τὰ ὀπίσθιά των, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁμοῦς δύνανται νὰ πηδῶσιν εὐκόλως εἰς μεγάλας ἀποστάσεις. Ἡ προξενουμένη παρὰ τῶν ζῶων τούτων βλάβη εἰς τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς στάχυας εἶναι μεγίστη, καθότι ῥίπτουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ τοὺς συνάγουσιν εἰς σωροὺς ὑπερμεγέθεις, ὥστε ὅσα μεταφέρουσιν, εἶναι πολλὰ ὀλίγα, παραβαλλόμενα μὲ τὴν ὁποίαν προξενοῦσι βλάβην. Αἱ θήλειαι σπανίως τίκτουσιν ὑπὲρ τὸ ἓν εἰς τὴν γένναν των, τὸ ὁποῖον καὶ τοσοῦτον προσκολλάται, ἅμα ὅτε γεννηθῆ, εἰς τὸν κόλπον τῆς μητρὸς του, ὥστε εἶναι ἀδύνατον σχεδὸν νὰ ἀποσπρῆθῆ ἐκεῖθεν. Οἱ Πυγμαῖοι πίθηκοι εἶναι γενικῶς πολλὰ ἡμεροί, ὥστε συνήθως δαμάσσονται μετὰ μεγάλης εὐκολίας. Εἶναι δὲ καὶ φύσει φαιδροὶ καὶ εὐθυμοί, ἀλλ' ὅταν παροργίζωνται, πράττουσι διαφοροὺς ἀπειλητικὰς χειρονομίας, καὶ θαγκάνουσιν ἀκόμη ἂν δυνηθῶσι, τοὺς ὅσοι τοὺς πειράζουσιν. Ἐξ ἐναντίας δ' ἀγαπῶσι πολὺ τοὺς ὅσοι τοὺς περιποιῶνται, δεικνύουσι μεγάλην πίστιν εἰς αὐτοὺς, καὶ τοὺς συνοδεύουσιν ἀκόμη ἔξω χωρὶς νὰ δοκιμάζωσι νὰ φύγωσιν. Ὅταν δ' οἱ πίθηκοι οὗτοι ἔχωσι ταραχὴν ἢ ἀνησυχίαν, ἀναφαίνεται αὕτη ἀμέσως ἐπὶ τοῦ προσώπου των, διότι εὐθὺς ἀλλάζουσι χρῶμα ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι δὲ βρωμεροὶ καὶ γενικῶς ἐκπέμπουσι δυσωδίαν. Ἔχουσι δὲ μεγάλην κλίσιν εἰς τὸ νὰ βλάπτωσι, νὰ συντρίβωσι καὶ ν' ἀφανίζωσιν ὅ,τι ἀπαντῶσι, καὶ μόλις διὰ μεγάλης παιδείας δύνανται νὰ κρατηθῶσιν ἀπὸ τὴν ἕξιν των ταύτην. Μεταχειρίζονται δὲ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας μετὰ μεγάλης ἐπιτηδειότητος διὰ νὰ πιάσωσι τὰ πράγματα. Τὰ ζῶα δὲ ταῦτα κοιμῶνται εἰς σπήλαια ἐντὸς τῶν

δασῶν. Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων τοὺς μεταχειρίζονται διὰ τροφήν, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ θέτουσιν ἔμπροσθεν τῶν κατοικιῶν των ἀγγεῖα πλήρη ἰσχυρῶν ποτῶν, ἐξ ὧν ἐκείνοι μεθύοντες, ῥίπτονται εἰς τὸν ὕπνον, καὶ συλλαμβάνονται εὐκόλως.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Μ. ΒΡΙΤΑΝΝΙΑΣ.

[Συνέχ. ἀπὸ Σελ. 206 Ἀριθ. 7 καὶ τέλος.]

Ὁ βασιλεὺς διορίζει τὸ ἀτομικὸν αὐτοῦ συμβούλιον, τὰ προνόμια τοῦ ὁποῖου εἶναι, νὰ συμβουλευῆ τὸν βασιλέα διὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ καὶ τὸ κοινὸν καλόν, καὶ νὰ υποστηρίξῃ τὰς ἰδίας ἀποφάσεις· καὶ ἐκ τούτου μεγάλη σταθερότης χαρακτηρίζει τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου. Ἐὐτομικὸν συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα ἀκόμη τοῦ νὰ ἐξετάξῃ ὁποιαυδήποτε γιγνομένην προσβολὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν, καὶ νὰ φυλακίσῃ τοὺς ἐνόχους, μέχρις οὔ νὰ θεωρηθῆ ἡ κρίσις αὐτῶν εἰς τὰ δικαστήρια. Σημειωτέον ὅμως ὅτι οἱ φυλακιζόμενοι παρὰ τοῦ συμβουλίου ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητῶσι τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν διὰ τοῦ λεγομένου Habeas corpus.

Τὸ Βουλευτήριον εἶναι ἐπιτροπὴ τοῦ ἀτομικοῦ συμβουλίου, καὶ σύγκεται ἐκ τῶν ἐφεξῆς ὑπουργῶν τοῦ βασιλείου, ἧτοι τοῦ λόρδου ἀρχικαγκελλαρίου, τοῦ Λόρδου πρῶδρου.— τοῦ λόρδου τῆς ἰδιαιτέρας σφραγίδος— τοῦ καγκελλαρίου ἐπὶ τῶν εἰσόδων— τοῦ πρώτου λόρδου ταμείου ἧτοι τοῦ πρώτου ὑπουργοῦ,— τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν,— τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν,— τοῦ ἐπὶ τοῦ πολέμου,— τοῦ λόρδου ἀρχιναυάρχου,— τοῦ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἰνδίας πρῶδρου.

Οἱ ὑπουργοὶ παρουσιάζουσιν εἰς τὰς δύο βουλὰς τοῦ συλλαλητηρίου ὅλας τὰς ἐξαρτωμένας ἐκ τοῦ στέμματος ὑποθέσεις, ἐκθέτουσι τὰς δημοσίας ἀνάγκας καὶ

ζητοῦσι τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐξοικονόμησιν αὐτῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Οἱ μεγάλοι ἀξιοματικοὶ τοῦ στέμματος εἶναι ἑννέα.

1. Ὁ λόρδος μέγας μαγίστρος. Αὐτὸς ἦτο τὸ πρῶτον ὑποβασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ τὴν σήμερον ὁ τίτλος του εἶναι προσωρινὸς ἤτοι ἀνάγεται εἰς μίαν μόνην περιστασίαν, τὴν στέψιν δηλαδὴ τοῦ βασιλέως.

2. Ὁ λόρδος μέγας καγκελλάριος. Τὸ ὑπουργεῖον αὐτοῦ ἐμπεριλαμβάνει τὴν τήρησιν τῆς μεγάλης σφραγίδος, τὴν θεωρήσιν τῶν ἀδίκων κρισολογιῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ εἶναι ὁ ἐπίτροπος τῶν ὀφραπῶν καὶ πτωχῶν.

3. Ὁ λόρδος μέγας ταμίας ἔχει τὴν ἐφορείαν ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τοῦ βασιλείου. Τὸ δ' ὑπουργεῖον αὐτοῦ ἐκτελεῖται τὰς δι' ἐπιτροπῆς συγκατεμένης ἐκ πέντε λόρδων. Ὁ λόρδος ἀρχιταμίας θεωρεῖται καὶ ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ὑπουργικοῦ βουλευτηρίου.

4. Ὁ λόρδος πρόεδρος τοῦ ἀτομικοῦ συμβουλίου. Οὗτος δὲ παρουσιάζει τὰς διαφόρους ὑποθέσεις εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ συμβουλίου, καὶ ἀκολούθως ἀναφέρει αὐτὰς εἰς τὸν βασιλέα.

5. Ὁ λόρδος τοῦ ἀτομικοῦ συμβουλίου.

6. Ὁ λόρδος μέγας κατακυριετῆς ἐφορεύει ἐν γένει εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Συλλαλητηρίου.

7. Ὁ κόμης πρωτοστράτωρ. Οὗτος δ' ἐφορεύει εἰς τὰς πολιτικὰς σχολὰς.

8. Ὁ λόρδος μέγας κοντόσταυλος, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον αὐτοῦ εἶναι προσωρινόν.

9. Ὁ λόρδος ἀρχιἀναρχος, ἔχων τὴν κυβέρνησιν ὅλων τῶν ὑποθέσεων τοῦ στόλου. Τὸ ὑπουργεῖον αὐτοῦ ἐκτελεῖται δι' ἐπιτροπῆς συγκατεμένης ἐξ ἑπτὰ λόρδων τοῦ στόλου.

Ὁ βασιλεὺς δίδει τοὺς βαθμοὺς καὶ τοὺς τίτλους. Sir (κύριος) δίδεται τὴν σήμερον εἰς τοὺς ἰππότητας καὶ τοὺς βαρῶνους, ὅπερ τὸ πρότερον ἐδίδοτο μόνον εἰς τοὺς ὁμοτίμους. Ὁ δὲ τίτλος τοῦ λόρδου δίδεται

ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς πρωτοτόκους, μᾶλλον ἐκ φιλοφροσύνης ἢ ἐκ δικαιώματος.

Μεγαλητέρα αὐτὴ μετὰ τὸ Συλλαλητήριον, εἶναι ἡ τῆς Καγκελαρίας. Ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως αὐτῆς εἶναι νὰ μετριάξῃ τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου, νὰ ἀναμυγνύηται εἰς τὰς κρίσεις τῶν μικροτέρων καὶ τῶν πτωχῶν, καὶ νὰ θεωρῇ τὰς περὶ δόλου, παραβάσεως τῶν διαθηκῶν, καὶ τῶν τοιούτων κρισολογίας. Ὁ λόρδος ἀρχικαγκελλάριος εἶναι κριτὴς τῆς αὐτῆς ταύτης ἀποφάσεων κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τὸ δίκαιον, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν τῆς καγκελαρίας. Φυλάσσει δὲ οὗτος καὶ τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς. Ἐν ἀπουσίᾳ δ' ἐπιτροπεύεται ἀπὸ ὑποκαγκελλάριον.

Ἡ τράπεζα τοῦ βασιλέως εἶναι ἀμέσως μετὰ τὴν αὐτὴν τῆς Καγκελαρίας, καὶ θεωρεῖ ὅλα ὅσα παρὰ τοῦ νόμου ἀνάγονται εἰς τὴν ἰσχύαν τοῦ βασιλέως. Εἰς αὐτὴν δὲ γίνονται ἐκκλήσεις ἐκ τῶν κατωτέρων αὐτῶν. Θεωρεῖ δὲ προσέτι καὶ τὰ χρῆμα, καὶ διὰ τίνος αὐτῆς πράξεως Habeas corpus ἐλευθεροῦνται ὅσοι οἱ φυλακισθέντες δι' ἄλλο τι παρὰ διὰ χρέος. Ἡ δύναμις τῆς αὐτῆς ταύτης ἐκτείνεται εἰς ἅπαν τὸ βασιλεῖον. Ὁ δὲ πρόεδρος αὐτῆς ἔχει τὸν τίτλον λόρδος ἀρχιδικαστῆς.

Μετὰ τὰς δύο ταύτας αὐλὰς ἢ δικαστήρια, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι διάφοροι ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ, ἐπισημότεραι τῶν ὁποίων εἶναι ἡ περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων αὐλὴ, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν εἰσοδῶν αὐλὴ. Οἱ συνιστάντες δὲ τὰς τρεῖς μεγάλας αὐλὰς δώδεκα κριταὶ περιέρχονται δις τοῦ ἐνιαυτοῦ καθ' ὅλον τὸ βασιλεῖον διὰ νὰ θεωρῶσι τὰς δικαιοκρίσιαις καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐκ τῆς εἰσάξεως τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Γαλλίαν μέχρι Λουδοβίκου τοῦ Θ'. (βασιλ. 1226), τὰ ὀλίγα βιβλία τοῦ βασιλείου ἀνήκον εἰς τὰ διαδοχικῶς ἐγειρόμενα διάφορα μοναστήρια, καὶ περιωρίζοντο ἀπλῶς μόνον εἰς ἀντίγραφα τῆς Ἁγίας Γραφῆς, εἰς συγγράμματα τῶν πατέρων, κανόνας κτλ. καὶ ὀλίγους τινὰς Ἑλλήνας καὶ Λατίνους συγγραφεῖς. Πρῶτος ὁ Λουδοβίκος διέταξε νὰ κάμωσιν ἀντίγραφα ὄλων τῶν ἐν Μοναστηρίοις χειρογράφων, ἅτινα καὶ ἔβαλεν εἰς δωμάτιόν τι συνεχόμενον μετὰ τοῦ βασιλικοῦ παρεκκλησίου. Ἀποδύνησκων ὁμως διέταξεν ὥστε τὰ βιβλία ταῦτα νὰ δοθῶσιν εἰς τὰ Μοναστήρια. Ἀπὸ τοῦ Λουδοβίκου μέχρι τοῦ βασιλέως Ἰωάννου (1350), οὐδὲν ἀναφέρεται περὶ βασιλικῆς βιβλιοθήκης, καὶ μάλιστα λέγεται ὅτι ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Ἰωάννου τούτου συνίστατο μόνον ἐξ ὀκτώ ἢ δέκα τόμων. Κάρολος Ε'. (1364) ὁ διάδοχος αὐτοῦ, προστάτης τῆς παιδείας, διέταξε τὰ ἀντιγραφοῦσι πολλὰ συγγράμματα, καὶ ἄλλα νὰ μεταφρασθῶσι. Διὰ τούτων δὲ ὡς καὶ δι' ἄλλων τινῶν δωρηθέντων εἰς αὐτὸν, συνέστησε βιβλιοθήκην, 910 τόμ. περιέχουσαν. Ἐτέθησαν δὲ οὗτοι εἰς πύργον τινὰ τοῦ Λούβρου, καὶ συνίσταντο ἐξ ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἄλλων θρησκευτικῶν συγγραφέων, βιογραφικῶν τῶν ἁγίων, καὶ συγγραμμάτων περὶ ἀστρολογίας, γεωμαντείας καὶ παλαιστικῆς. Διὰ νὰ χρησιμεύῃ δὲ ἡ βιβλιοθήκη αὕτη πάντοτε εἰς τοὺς πεπαιδευμένους, ἠνάπτετο ἀδιακόπως ἀργυροῦς λύχνος ἐν αὐτῇ. Ἡ συλλογὴ αὕτη μ' ὄλον τοῦτο μέρος μὲν διεσκορπίσθη τῆδε κλιεῖσε ἐπὶ τοῦ Καρόλου σ' (1380), τὰ δ' ὑπόλοιπα ἐγάθησαν, ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Δουκὸς Βεδφόρδου, ὅστις ἀγοράσας αὐτὰ 1200 φραγκ. ἔπεμφε μέγα μέρος εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Λουδοβίκος ΙΑ' (1461) συνέθροισε τὰ εἰς διάφορα ἀνάκτορα διεσκορπισμένα βιβλία, ἐνόησε ἐπρόσθεσεν ἀκολούθως καὶ διαφόρους ἄλλας συλλογὰς, καὶ

ἐπειδὴ ἡ τυπογραφία εὔρεθη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀγορᾶς ὄλων τῶν νεωστὶ ἐκδοθέντων βιβλίων, συνέστησε λαμπρὰν βιβλιοθήκην. Οἱ Πρίγγιπες Ἰωάννης καὶ Κάρολος Ἀγκουλέμ, μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἰκοσιπενταετῆ ἀίχμαλωσίαν των, ἐπιστρέψαντες, συνέστησαν δύο βιβλιοθήκας, τὴν μίαν μὲν εἰς Βλουά, καὶ τὴν ἑτέραν εἰς Ἀγκουλέμ, μετὰ τῶν βιβλίων τὰ ὅποια ἐσύναξαν ἐνόσω διέτριβον εἰς Ἀγγλίαν, ἐν οἷς ἦσαν καὶ πολλὰ ἐκ τῶν μεταφερθέντων ὑπὸ τοῦ Δουκὸς Βεδφόρδου. Κάρολος Η' τὰ 1496, κατακτῆσας τὸ βασιλεῖον τῆς Νεαπόλεως, μετέφερε καὶ ἄλλα βιβλία, ἅτινα συνήνωσεν εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην. Λουδοβίκος ΙΒ' διέταξε νὰ μεταφερθῇ ἡ ἐν Λούβρω βιβλιοθήκη εἰς τὸ Βλουά, προσθέσας εἰς τὴν εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην τὰς βιβλιοθήκας τῶν Σφόρζων καὶ τοῦ Βισκόντη ἐκ τῆς Παυίας, τὴν συλλογὴν τοῦ Πέτροφρου καὶ τὸ Μουσεῖον τοῦ Γρουθουσίου, εὐγενοῦς Ὀλλανδοί. Κατὰ τὰ 1515 ὁ Φραγκῖσκος Α' μετέφερεν ὄλα ταῦτα εἰς Φονταϊνεβλώ, καὶ ἐκ τοῦ καταλόγου τῆς ἐποχῆς ταύτης φαίνεται ὅτι ἦσαν ἕως 1,890 βιβλία, ἐν οἷς 900 τυπωμένοι τόμοι, καὶ 38 ἢ 39 Ἑλληνικὰ χειρόγραφα μεταφερθέντα ἐκ τῆς Νεαπόλεως καὶ τεθέντα εἰς Βλουά παρὰ τοῦ Λασκάρους. Ὁ Φραγκῖσκος Α' λοιπὸν μετέφερε τὴν βιβλιοθήκην ἐκ τοῦ Βλουά εἰς Φονταϊνεβλώ τὸ 1544. Ἐκαμε δ' οὗτος ὁ βασιλεὺς μεγάλην προσθήκην εἰς τὴν βιβλιοθήκην ταύτην, καὶ πρῶτος ἤρχισε καὶ τὴν συλλογὴν τῶν περισημοτέρων νομισμάτων. Ὁ δὲ Ἐρρίκος Β' (1547) διέταξεν ὥστε καλοδεμένον ἀντίγραφον ἐκάστου νεωστὶ ἐκδομένου βιβλίου νὰ θέτῃται εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην. Διὰ τῆς δημεύσεως δὲ τῶν ὑπαρχόντων τοῦ Κοντοσταύλου Βουρβάνος τὸ 1527, ἡ βιβλιοθήκη ἐπνηυξήθη, ἀλλὰ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀφρέθησαν ἐξ αὐτῆς τινὰ τῶν ἀξιωματικῶν χειρογράφων. Αἰκατερίνη ἡ ἐκ Μεδίκων διέθεσεν εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην συλλογὴν νομισμάτων καὶ χειρογράφων, ἅτινα εἶχε μεταφέρειν ἐκ τῆς Φλωρεντίας. Ἐρρίκος Δ' τὰ 1594 διέταξεν ὥστε

ἡ βιβλιοθήκη νὰ μεταφερθῆκε τοῦ Φονταίνεβλώ εἰς Παρισίους, καὶ νὰ τεθῆ εἰς τὸ Γυμνάσιον Κλαιρμόντ (τὰ νῦν μεγάλου Λουδοβίκου Γυμνάσιον), ὅπου, οἱ Ἰησοῦται ὡς θέντες τότε ἐκ τῆς Γαλλίας, εἶχον ἀφήσει κενόν. Ὅτε ὅμως οὗτοι ἀνέλαβον πάλιν τὸ 1604 τὸ Γυμνάσιόν των, ἡ βιβλιοθήκη τοῦ βασιλέως μετεφέρθη εἰς δωμάτιόν τι τοῦ Μοναστηρίου τῶν Κορδελλιέρων. Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδοβίκου ΙΓ'. (1610) πλουτισθεῖσα ἐκ νέου μὲ τὴν συλλογὴν πολλῶν σπανίων βιβλίων μετεφέρθη εἰς μέγαν τινὰ οἶκον εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Λαχάρπου. Συνίστατο δὲ τότε ἐκ 16,746 τόμων χειρογράφων καὶ τυπωμένων. Ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. (1715) καὶ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Κολβέρτου καὶ Λοβοῦου ηὐξήθη ἡ βιβλιοθήκη μεγάλως, καὶ ἔκτοτε ἐγένινεν ἐλευθέρᾳ ἡ εἰσοδος αὐτῆς εἰς ἕκαστον. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Λαχάρπου ἦτο μικρὸς ὁ οἶκος, Λουδοβίκος ΙΔ'. συνέλαβε τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μεταφέρῃ τὴν βιβλιοθήκην εἰς τὸ Λουβρον. Κατὰ τὰ 1666 ὅμως ὁ Κολβέρτος ἠγόρασε δύο οἴκους πλησίον τοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν Βιβιέναν οἴκου του, ἐνθα μετεκομίσθησαν τὰ βιβλία. Ἡ μεγάλη δ' αὐτῆ συλλογὴ ἐπηύξανε καθ' ἑκάστην διὰ δώρων, ἀγορῶν, κτλ. καὶ περιεῖχεν εἰς τὸν θάνατον τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', κατὰ τὰ 1715, ὑπὲρ τοὺς 70,000 τόμους. Ὁ Λοβόιος ἠθέλησε νὰ συστήσῃ τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην εἰς τὸν τόπον Βενδώμην, ἀλλ' ὁ θάνατος αὐτοῦ διέκοψε τὸν σκοπὸν του. Ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Δουκὸς τῆς Αὐρηλίας, ἐπειδὴ καθ' ἑκάστην ὁ θησαυρὸς τῆς βιβλιοθήκης ἐπηύξανε, μετεκομίσθη εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Ριχελιέως, καὶ ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. (1715) ὑπερέβη τοὺς 100,000 τυπωμένους τόπους. Ὅτε δὲ κατεστράφησαν τὰ μοναστήρια κατὰ τὴν γνωστὴν τῆς Γαλλίας Μεταπολίτευσιν, διὰ τὰ χειρόγραφα καὶ οἱ τυπωμένοι τόμοι αὐτῶν μετεκομίσθησαν εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἥτις ἐπὶ νουκάσθη ἐξ νικῆς βιβλιοθήκη. Τὰ προτεθέντα τότε βιβλία ὑπερέβαινον τοὺς 100,000 τόμ. Ἐπὶ τῆς ὑπάτης δὲ τοῦ Ναπολέοντος ἐπλουτίσθη ἡ βιβλιο-

θήκη διὰ τινων ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων θησαυρῶν τοῦ Βατικάνου, καὶ ἄλλων βιβλιοθηκῶν τῆς Ἰταλίας. Ἄλλ' ἀφοῦ τὰ στρατεύματα τῶν συμμάχων ἐκυρίευσαν τὸ 1815 τοὺς Παρισίους, τὸ μεγαλῆτερον μέρος τῶν βιβλίων τούτων ἐστάλησαν εἰς τοὺς τόπους των, καὶ ἡ κληθεῖσα παρὰ τοῦ Ναπολέοντος αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη ἀνέλαβε τὸ πρῶτον αὐτῆς ὄνομα βιβλιοθήκη τοῦ βασιλέως. — Ἐτήσιος δῶρεά διδεται ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην, δι' ἀγορᾶν βιβλίων, χειρογραφῶν, χαλκογραφῶν, καὶ ἀρχαιοτήτων. Τὸ κτίριον, ἐνθα περιέχεται ἡ λαμπρὰ αὐτῆ συλλογὴ ἔξωθεν στερεῖται παντὸς καλλωπισμοῦ· καὶ τὸ μὲν μῆκος αὐτοῦ εἶναι 540 ποδ. τὸ δὲ πλάτος 130. Τὸ μέτωπον εἶναι ἀπλοῦς τοῦχος μὲ πλήθος παραθύρων, τῶν ὁποίων τὰ πλείοτερα ἐκλείσθησαν ἤδη διὰ τῶν βιβλίων. Ἡ εἰσοδος φέρει εἰς αὐλὴν, 300 πόδ. τὸ μῆκος καὶ 90 τὸ πλάτος, κεκοσμημένην μὲ διάφορά τινα κτίρια, μ' ἱκανὴν κομψότητα καὶ χάριν κατεσκευασμένα. Ἐκ δεξιῶν δὲ ὑπάρχει ὠραία κλίμαξ, διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχονται εἰς τὰ δωμάτια, ἐνθα εἶναι τὰ βιβλία. Εὐρίσκονται δὲ τὰ βιβλία εἰς θήκας, διὰ σιδηρῶν συρμάτων κεκλεισμένας, καὶ τὰς ὁποίας οὐδεὶς συγχωρεῖται ν' ἀνοίξῃ, παρ' ἅς τῶν διορισμένων βιβλιοθηκῶν. Διηρεῖτο δὲ τὸ πρῶτον ἡ βιβλιοθήκη εἰς πέντε μέρη, ἧτοι· 1 τυπωμένα βιβλία 2 — χειρογραφα, 3 — νομίσματα καὶ ἀρχαιοτήτες, 4 — χαλκογραφαί, 5 — τίτλοι καὶ γενεαλογαί· τὸ τελευταῖον ὅμως σσηνώθη μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν εἰς τὰ χειρόγραφα.

Τὰ τυπωμένα βιβλία εὐρίσκονται εἰς τὸ κάτω πάτωμα, τὸ ἐπάνω πάτωμα, καὶ ἄλλα τινὰ δωμάτια ἀνωθεν, καὶ τοῦ ἐπάνω μόνου πατώματος δωμάτια τινὰ εἶναι ἀνοικτὰ εἰς τὸ δημόσιον. Κεῖνται δὲ τὰ βιβλία κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας πέντε διαιρέσεις. Θεολογικὰ 2. Νομικὰ 3. Ἱστορικὰ 4. Φιλοσοφικὰ, 5 Φιλολογικὰ ἐν γένει. Εἰς τὸ μέρος δὲ τῶν δωματίων κεῖνται τράπεζαι μὲ μελάνην, χρομίζουσαι διὰ τοὺς ἀναγνώστας καὶ τοὺς

συγγραφεῖς. Δὲν συγχωρεῖται δὲ διόλου τὸ νὰ λαλῶσιν. Ὅταν δὲ θέλῃ τις νὰ λάβῃ βιβλίον τι, ὀφείλει νὰ γράψῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν Βιβλιοθηκᾶριον. Πάσης τάξεως ἄνθρωποι συχνάζουσιν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην ταύτην, ἢ πολλὰκις δὲ καὶ γυναῖκες. Εἰς μικρὸν τετραγωνικὸν δωμάτιον, ὁ μικρὸς θάλαμος λεγόμενον (ἔνθα εὐρίσκονται αἱ ἐκδόσεις τῆς ΙΕ. Ἑκατονταετηρίδος) ὑπάρχει προτομὴ τοῦ Λουδοβίκου ΙΗ'. εἰς χαλκόν, καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς πλαγίας αἰθούσης εἶναι ὁ Γαλλικὸς Παρνασσὸς εἰς χαλκόν. Εἰς δὲ τὴν ἄκρην τῆς αἰθούσης ταύτης ὑπάρχει ἀξιόλογος παράστασις τῶν πυραμίδων τῆς Αἰγύπτου, καὶ τῶν πύριξ, γενομένη μῆλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀναλογίαν ἧτις καὶ σημειοῦται εἰς τὸ σχῆδιον. Εἰς τὴν αἴθουσαν δὲ ταύτην εὐρίσκονται καὶ αἱ προτομαὶ τοῦ Ἱερωνύμου Βιγνῶνος, καὶ Ἰ. Π. Βιγνῶνος τῶν κατὰ διαδοχὴν βιβλιοθηκᾶριων. Εὐρίσκεται δὲ καὶ ὠραιότατη λεκάνη πορφυρίνη, ἧτις μετεκομίσθη ἐκ τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ἁ. Διονυσίου, καὶ λέγεται ὅτι εἰς αὐτὴν ἐβαπτίσθη ὁ πρῶτος χριστιανὸς βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Χλοδοβίκος. Εἰς δὲ τὴν πλησίον αὐτῆς αἴθουσαν ὑπάρχει παράστασις τοῦ συστήματος τοῦ παντός, καὶ εἰς τὸ ἄκρον γύψινον τι ἄγαλμα τοῦ Βολταίρου, τὸ ὁποῖον καὶ μετεχειρίσθησαν ὡς πρωτότυπον διὰ τὸ ἀνεγερθὲν εἰς αὐτὸν ἄγαλμα ἐκ μαρμάρου εἰς ὅλα τὰ Γαλλικὰ θέατρα. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς αἰθούσης, εἰσέρχεται τις εἰς ἕτερον δωμάτιον, ἔνθα κεῖνται αἱ δύο μέγισται σφαιραὶ τοῦ κόσμου, τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων ἤρχισεν εἰς Βενετίαν ὁ Πέτρος Καρονέλλης, κατὰ διαταγὴν τοῦ Καρδινάλιου Δεστρέ, παρ' οὗ καὶ προσεφέρθησαν τὸ 1683 εἰς τὸν Λουδοβίκον ΙΔ. Ἡ διάμετρος αὐτῶν σχεδὸν εἶναι 12 ποδῶν, ἀλλ' αἱ σφαιραὶ αὗται εἶναι μᾶλλον ἀξιοσημείωτοι διὰ τὸ μέγεθός των ἢ διὰ τὴν ἀκρίβειάν των. Τὸ δὲ κάτωθεν πύτωμα πληροῦται ἐκ νεωτέρων ἐκδόσεων, τετυπωμένων εἰς μέγαν καὶ καλὸν χάρτην, καὶ καλῶς δεδεμένων. Τὸ περιε-

γότερον εἰς τὴν βιβλιοθήκην ταύτην εἶναι τὸ πρῶτον τυπωμένον βιβλίον κατὰ τὴν χρονολογίαν διασωζόμενον. ἦτοι εἶναι τὸ ψαλτήριον, τυπωθὲν ἐν Μογουντία τὸ 1457, παρὰ τοῦ Φανστιοῦ καὶ Σχοϊφφέρου(*). Ἡ ἐν αὐτῇ εὐρισκομένη Ἁγία Γραφή ἀκόμη, Μαζαρίνη καλουμένη, ἐτυπώθη τὸ 1456, με κεκομμένους μεταλλικοὺς τύπους.

Τὰ χειρόγραφα κεῖνται εἰς διάφορα δωμάτια, καὶ εἰς τινα αἴθουσαν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πατώματος, ἀλλὰ μόνον τὰ τοῦ πρώτου πατώματος εἶναι ἀνοικτὰ εἰς τὸ δημόσιον. Συνίσταται δὲ εἰς 80,000 τόμων, Ἑλληνικῶν, Γαλλικῶν, Λατινικῶν, Ἀνατολικῶν, καὶ ἄλλων γλωσσῶν, ἐξ ὧν 30,000 ἀναφέρονται εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας. Ὁ κατάλογος τῶν χειρογράφων μόνον ἀναπληροῦ 24 τόμους. Μετὰ πολλὰ δὲ δωμάτια, ὑπάρχει μεγάλη τις αἴθουσα. ἦτις ἦτο καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Καρδινάλιου Μαζαρίνου, τὸ μῆκος τῆς ὁποίας εἶναι 140 ποδ. καὶ 22 τὸ πλάτος· ἡ δὲ στέγη αὐτῆς οὕσα ἐξωγραφισμένη παρὰ τοῦ Ῥομανέλλου τὸ 1651, παριστάνει διάφορα ἀντικείμενα μυθώδους ἱστορίας, διηρημένης εἰς ἰδιαιτέρα χωρίσματα. Εἰς τὴν αἴθουσαν δὲ ταύτην φυλάσσονται διάφορα ἀξιόλογα καὶ περιέργα χειρόγραφα, ἐν οἷς ὑπάρχει καὶ καταγραφή τῶν ἐξόδων καὶ εἰσόδων Φιλίππου τοῦ Καλοῦ, κατὰ τὴν ΙΔ'. ἑκατονταετηρίδα, ἐπὶ κηρίνων πινάκων· ἔτι δὲ τὰ χειρόγραφα τοῦ Γαλιλαίου, Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἑρρίκου Θ'. πρὸς τὸν Γαβριὴλ Δεστρέ, Τὰ εὐχολόγια τοῦ Λουδοβίκου Θ'. καὶ τῆς Ἁννης Βριταννῆς, καὶ ἕτερον τι ὅπερ ἀνῆκε κατὰ διαδοχὴν εἰς τὸν Κάρολον Ε'. Κάρολον Θ., καὶ Ἑρρίκον Γ. ὧν καὶ φέρει τὰς ὑπογραφὰς ἀκόμη δὲ τὰ χειρόγραφα τοῦ Τηλεμάχου αὐτόγραφα τοῦ Φελενώου. Ἰδιόχειρα ὑπομνήματα τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ. Χειρόγραφον τοῦ Ἰωσήπου, Ἐν σύγγραμμα 300 σελίδων ἐπιπεριλαμβάνον τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν θυμάτων τοῦ Ῥοβεσπερέρου, κτλ. Τὰ ἀρχαι-

(1) Op. σελ. 170. ἄριθμ. 6. τῆς Φιλολογίας.

ότατα συγγράμματα εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην εἶναι τὰ Ἐκκλησιαστικά τῆς ἕκτης καὶ ἑβδόμης Ἐκατονταετηρίδος. Μεταξὺ δὲ τῶν ξένων χειρογράφων ὑπάρχουσι τινὰ Περσικά, Ἰνδικά, Ἀραβικά, Κινικά καὶ Σιαμικά ἀξιοσημείωτα διὰ τὸ κάλλος αὐτῶν. Ἔτι δὲ διάφορα δείγματα τῆς ἰδιογραφίας τῶν περίφημοτέρων ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας διατηροῦνται αὐτὸς ὡς τοῦ Φραγκίσκου Α., τοῦ Ἑρρίκου Δ., τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ., τοῦ Ἰουγενίου, τῆς Δεσποίνης Μαιντενῶνος, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Ρακίνου, τοῦ Κορνηλίου, τοῦ Βουαζώ, τοῦ Βοσσουετίου, κτλ.

Τὸ Μουσεῖον τῶν Νομισμάτων καὶ Ἀρχαιοτήτων, ὅπερ συνιστᾷ ἰδιαιτέρον μέρος τοῦ μεγάλου τούτου κτιρίου, κεῖται εἰς τὸ ἄκρον τῆς πρώτης αἰθούσης εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. Ὅλος ὁ ἀριθμὸς τῶν νομισμάτων συμποσοῦται ἕως 100,000. Μεταξὺ δ' αὐτῶν ὑπάρχουσι τινὰ ὅλως διόλου σπάνια, καὶ τινὰ μονοειδή. Εὐρίσκονται δὲ προσέτι ἐν αὐτῇ καὶ πολλὰ Ῥωμαϊκά νομίσματα, καὶ ἄλλα νεωτέρων χρόνων. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀρχαιοτήτων, αἵτινες εἶναι ἀρκετὰ πολῦτιμοι, διακρίνεται ἡ περιβόητος συλλογὴ τοῦ Κόμητος Κεῦλου. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν δὲ Μεταπολίτευσιν ὅλαι αἱ ἐμπεριεχομένη ἀρχαιότητες εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ βασιλικοῦ Παρεκκλησίου καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁ. Διονυσίου προστετέθησαν εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην. Εἶναι δ' ἀξιοσημείωτον ὅτι, κατὰ τὰς γινόμενας παραγὰς εἰς τὴν Μεταπολίτευσιν, ἡ βασιλικὴ Βιβλιοθήκη ἐμπεριέχουσα τοσοῦτον πολὺν θησαυρὸν εἰς μέταλλα, διετηρήθη ἀνέπαφος. Εἰς τὸ Μουσεῖον δὲ τοῦτο φαίνονται πολλὰ ἀξιοπεριεργοὶ Αἰγυπτιακὰ καὶ Ἀρχαιότητες, ἀξιοσημείωτα τινὰ ἀντικείμενα εὐρεθέντα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως Χιλδερίχου, ὁ ὀρειχάλκινος θρόνος τοῦ βασιλέως Δαγοβέρτου, τὸ περίφημον ἀγγεῖον πᾶν Πτολεμαίων, τὸ περίφημον ἀνάγλυφον περὶ τῆς ἀποθεώσεως τοῦ Αὐγούστου, ἡ μάχαιρα τοῦ τάγματος τῆς Μάλτας, ἡ σφραγὶς τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, οἱ εὐρεθέντες ἀργυροῦ δίσκοι εἰς Ῥοδανόν, τὸ 1656 καλούμενοι αἱ ἀσπίδες τοῦ

Ἀνρίβα καὶ Σκηπίωνος, καὶ τινες ἀρχαῖαι προτομαί. Ἀλλὰ τὰ περιεργότερα εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην εἶναι διαφόρων εἰδῶν ἀνάγλυφα, τοσοῦτον ἀξιόλογα κατεσκευασμένα, ὥστε ἐστᾶθη ἀδύνατον νὰ μιμηθῶσιν αὐτὰ τὴν σήμερον. Εἰς τὸ μουσεῖον δὲ τοῦτο εὐρίσκεται μαρμαρινος προτομή τοῦ Ἀββᾶ Βαρθολομαίου, πρῶην φύλακος τῶν νομισμάτων, γενομένη παρὰ τοῦ Χούδωνος. Εἰς δὲ τὸ κάτω πάτωμα εὐρίσκονται ἀρχαῖα τινὰ λίθινα μνημεῖα, (ἐν οἷς ὁ περιβόητος ζωδιακὸς τῆς Δενδερᾶ) ὡς καὶ τινες μومμῖαι, πάπυρος, ἐπιγραφαὶ καὶ ἄλλαι ἀρχαιοτήτες. Εἰς τὰ δωμάτια δὲ ταῦτα γίνονται διατριβαὶ περὶ Ἀρχαιολογίας.

Τὸ Μουσεῖον τῶν Χαλκογραφιῶν ἔχει πολλὰ δωμάτια, καὶ εἰσέρχεται τις εἰς αὐτὸ, διὰ τινος μικρᾶς κλίμακος κατὰ δεξιάν. Κατὰ τὸ 1576, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἑρρίκου Γ'. Κλαύδιος Μάγγις, Ἀββᾶς τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου καὶ ἐλεημοσυνάτωρ τῆς βασιλίσσης, συνέλαβε πρῶτος τὴν ἰδέαν νὰ κάμῃ μουσεῖον χαλκογραφιῶν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐπηύξησεν ἀκολούθως παρὰ πολὺ κατὰ τὰ τελευταῖα 40 ἔτη τῆς ζωῆς του. Διὰ τὴν ὁποίαν δ' εἶχε σχέσιν μὲ τὴν Μαρίαν τὴν ἐκ Μεδίκων, συνεσχέτισθη καὶ μὲ τοὺς Φλωρεντίνους, καὶ ἐπλούτισε τὴν συλλογὴν του μ' ἀξιοσημείωτον ἀριθμὸν καλῶν Ἰταλικῶν Χαλκογραφιῶν. Ἰωάννης Δερλόμης, ἰατρός τῆς βασιλίσσης, ἐκληρονόμησε τὴν συλλογὴν τούτου τοῦ Ἀββᾶ Ἁ. Ἀμβροσίου, (ἡ τοῦλάχιστον τὸ μεγαλῆτερον αὐτῆς μέρος) ἧτις καὶ προστεθείσα εἰς ἄλλην τινὰ συλλογὴν τοῦ Ἀββᾶ Μαρόλλου, ἐτέθη παρὰ τοῦ Κολβέρτου τὸ 1667 εἰς τὸ μέρος ἐνθα καὶ τὰ νῦν εὐρίσκεται. Ἀκολούθως δὲ εἰς τὰς συλλογὰς ταύτας προστετέθησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ ἄλλαι, καὶ οὕτως πύξθη τὸ ὅλον, καὶ ἀνέβη ὁ ἀριθμὸς εἰς 1,600,000 εἰκονογραφίας διαφόρων ἀντικειμένων, ἐμπεριεχομένας εἰς 6,000 βιβλία.

Λουτρά. Τὰ κτίρια ταῦτα μᾶλλον ὅτι διέφερον κατὰ τὸ μέγεθος, τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν λοιπὴν λεπτομέρειαν, γενικῶς ὁμῶς κατεσκευάζοντο κατὰ τὸ αὐτὸ κοινὸν σχέδιον. Συνήθως περὶ αὐτῶν ἦσαν ἐκτεταμένοι κῆποι καὶ ὑψηλὰ τείχη, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιεκυκλοῦντο διὰ τινος στοᾶς. Οἱ μεγαλήτεροι θάλαμοι ἦσαν διὰ τὸ ἴδρωμα καὶ τὸ λούσιμον, οἱ μικρότεροι δὲ διὰ συναναστροφὴν, δι' Ἀθλητικὰς γυμνάσεις, διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ποιητῶν καὶ φιλοσόφων, κ' ἐν ἐνὶ λόγῳ διὰ πᾶν εἶδος διασκεδάσεως. Ὅσα λουτρά μάλιστα ἀνηγείροντο ὑπὸ τῶν αυτοκρατόρων τῆς Ῥώμης εἶχον ὅλα ταῦτα, καὶ ἦσαν τῶντι μεγαλοπρεπέστατα. Ἡ Ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ γλυπτικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ συνεισέφερον τὰ μέγιστα εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῶν κτιρίων τούτων, ἅτινα διὰ τὴν ἔκτασιν αὐτῶν παρεβάλλοντο μὲ πόλεις. Τὰ λουτρά τοῦ Καρὰκάλλα ἦσαν κεκοσμημένα διὰ διακοσιῶν στηλῶν, καὶ εἶχον χίλια ἑξακόσια καθίσματα ἐκ μαρμάρου, ἐν οἷς τρεῖς χιλιάδες ψυχῶν ἠδύνατο νὰ καθίσωσι διὰ μιᾶς. Τὰ τοῦ Διοκλητιανοῦ ὑπερέβαινον ὅλα τὰ ἄλλα κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τοὺς καλλωπισμοὺς, ἔχοντα πρὸς τοῖς ἄλλοις, λαμπρὰν καὶ πολῦτιμον βιβλιοθήκην. Δυνάμεθα δὲ νὰ λάβωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν τοιούτων κτιρίων, ἀναπολοῦντες ὅτι τὸ ἐν τεῖχος μόνον ἐνὸς ἐξ αὐτῶν συμπληροῖ τὴν σήμερον μίαν τῶν μεγαλητέρων καὶ μεγαλοπρεπεστέρων ἐκκλησιῶν τῆς Ῥώμης. Οὐ μόνον δὲ τὰ δημόσια λουτρά, ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδιαιτέρα ἀκόμη τῶν πλουσιῶν ἦσαν ἀρκετὰ περίφημα διὰ τὴν λαμπρότητα των. Κατὰ τὸν Σενέκαν, τὰ τείχη ἦσαν ἐξ Ἀλεξανδρινοῦ μαρμάρου, αἱ δὲ δεξαμεναὶ ἐκ πολυδαπάνου τινὸς εἶδους λίθου, φερομένου ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν νήσων. Τὸ ὕδωρ διήρχετο δι' ἀργυρῶν σωλήνων, καὶ ἐπιπτεν

εὐαρέστως διὰ διαφόρων πτώσεων. Τὰ ἐδάφη ἦσαν ἐστρωμένα διὰ πολυτίμων λίθων, καὶ διάφορα ἀγάλματα καὶ στῆλαι παρείχον μεγάλην κομψότητα καὶ χάριν εἰς τὸ ὅλον.

Ἐκ τῶν εἰς Πομπηίους (*) ἀνακαλυφθέντων λουτρῶν, δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν τὰ ἀκόλουθα, ἅτινα ἐπίσης ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ καὶ εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ λουτρά. Τὸ κτίριον αὐτῶν ἦτον ἐπίμηκες, καὶ διηρεῖτο εἰς δύο μέρη, τὸ ἐν μὲν διὰ τοὺς ἀνδρας, καὶ τὸ ἕτερον διὰ τὰς γυναῖκας. Καὶ εἰς τὰ δύο δ' ἠδύνατο νὰ λαμβάνωσι καὶ θερμὰ καὶ ψυχρὰ λουτρά. Τὰ θερμὰ λουτρά καὶ εἰς τὰ δύο μέρη ἦσαν συνηνωμένα διὰ νὰ θερμαίνωνται εὐκολώτερον. Εἰς τὸ μέσον τοῦ κτιρίου, εἰς τὸ ἕδαφος, ἦτο τὸ ὑπόκαυστον, δωμάτιον θερμαινόμενον διὰ πυρὸς κάτωθεν καιομένου, διὰ τοῦ ὁποίου οὐχὶ μόνον τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐδάφη τῶν συνηνωμένων θαλάμων ἐνίστε, ἐθερμαίνοντο. Ἀνωθεν δὲ τοῦ ὑποκαύστου τούτου ἦτον ἰδιαιτερον τι χάρισμα εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκοντο τρεῖς χάλκινοι λέβητες, ὁ εἰς ἄνωθεν τοῦ ἑτέρου, ὥστε ὁ χαμηλότερος, ἦτοι τὸ θερμοτήριον ἢ τὸ θερμοτικὸν ἦτον ἀμέσως ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ὁ μεσαῖος, ἦτοι ὁ τοῦ χλιαροῦ ὕδατος, ἐπὶ τοῦ πρώτου, καὶ ὁ τρίτος, ὁ διὰ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, ἐπὶ τοῦ δευτέρου. Οὕτω δὲ ἠδύνατο συγχρόνως νὰ ἔχωσι καὶ θερμὸν καὶ χλιαρὸν καὶ ψυχρὸν ὕδωρ. Τὰ τρία δὲ ταῦτα ἀγγεῖα εἶχον συγκοινωνίαν μεταξύ των, ὥστε ἐνῶ ἕκκενοῦτο μέρος τοῦ ἐνὸς, ἀνεπληροῦτο ἀμέσως ἐκ τοῦ ἑτέρου. Ὁ ἀνώτερος δὲ τῶν λεβήτων ἐπληροῦτο διὰ τῶν ὑδραγωγῶν. Ἦσαν δὲ οἱ λέβητες οὗτοι ἀρκετὰ ὑψωμένοι, ὥστε νὰ ῥέη ταχύτερον ἐξ αὐτῶν τὸ ὕδωρ.

Τὰ λουτρά εἶχον εἰς τὸ ἕδαφος μεγαλωτάτην τινὰ δεξαμενὴν, ἐνθα ἦσαν τὰ καθίσματα, καὶ περὶ αἰθουσάν τιναν, ὅπου οἱ λουόμενοι ἔμενον πρὶν νὰ ἐμβωσιν εἰς τὸ λουτρόν. Εἰς τὰ λουτρά τῶν Πομπηίων ἡ κυριώτερα καὶ δημοσία ὁδὸς φαίνεται ὅτι ἔφερε κατ' εὐθείαν εἰς εἶδος

(*) Ορ. Ἀρεῖ. 2. Σελ. 52.

τι αὐλῆς, πέριξ τῶν τριῶν μερῶν τῆς ὁποίας ἦτο στοά. Πέριξ δὲ τοῦ τείχους ἦσαν καθίσματα χρησιμεύοντα ἴσως διὰ τοὺς δούλους, οἵτινες συνώδευον τοὺς κυρίους των εἰς τὸ λουτρόν. Ἐνταῦθα δ' ἦτο καὶ τὸ διὰ τοὺς κοδράντας κιβώτιον, ἦτοι τὸ διδόμενον ὡς μισθὸς διὰ τὸ λούσιμον. Στενή τις δίοδος, ἔνθα εὕρισκοντο ὑπὲρ τοὺς 500 λύχνους, ἔφερον ἓκ τῆς αὐλῆς εἰς τὸ ἀποδυτήριον, ὅπου ἐξεδύοντο οἱ θέλοντες νὰ λουσθῶσιν. Ἦσαν δὲ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο τρία καθίσματα, ἓκ λάβας κατεσκευασμένα, καὶ μὲ ὑποπόδιον. Ὁ δὲ θόλος αὐτοῦ εἶχε μέγα τι ὑέλινον παράθυρον, καὶ τὸ ἔδαφος ἦτον ἐστρωμένον μὲ Μωσαϊκὰ μάρμαρα· εὕρισκοντο δὲ καὶ ἄλλοι τινες καλλωπισμοὶ ἐν αὐτῷ. Εἶχε δὲ καὶ διαφόρους θύρας, ἕξ ὧν μία ἔφερον εἰς δωμάτιον ἐκ ψυχροῦ ὕδατος, φωτιζόμενον δι' ἐνὸς παραθύρου καὶ ἔχον δεξαμενὴν, 13 ποδ. σχεδὸν τῆν διάμετρον καὶ 2 ποδ. καὶ 9 δακτύλ. τὸ βάθος, μὲ δύο καθίσματα ἐκ μαρμάρου, καθὼς ἀκόμη καὶ εἶδος τι προσκεφαλαίου, εἰς τὸ μέσον διὰ νὰ κάθηνται· ἦτο δὲ διακεχωρισμένον καὶ εἰς μέρη τέσσαρα ἐπίσης ἀπέχοντα. Ἐτέρα θύρα ἔφερον ἓκ τοῦ ἀποδυτηρίου εἰς δωμάτιον χλιαροῦ λουτροῦ, φωτιζόμενον καὶ αὐτὸ δι' ἐνὸς παραθύρου, καὶ διηρημένον εἰς πᾶμπολλα μέρη· ἓκ τούτου δ' ἑτέρα θύρα ἔφερον εἰς τὸ θερμὸν λουτρόν. Παρεκτὸς δὲ τῶν θαλάμων τούτων ἦσαν καὶ ἕτεροι πολλοὶ θάλαμοι, ὡς τὸ Λακωνικόν, τὸ Ἐλαιοθήσιον, περὶ ὧν παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς ἰδιαιτέρας θεωρίας, κυρίως περὶ τῶν λουτρῶν διαπραγματευομένας.

Ἡ γλῶσσα αὐτῆς. Πρὶν ἐμβῶμεν εἰς τὴν θεωρίαν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ ἐξηγήσωμεν ὀλίγας τινὰς λέξεις ἀναφερομένας εἰς αὐτήν. Καὶ ἡ Πολιτικὴ Οἰκονομία, καθὼς καὶ ὅλαι αἰλοῖται ἐπιστῆμαι, ἔχει τὴν ἰδίαν αὐτῆς γλῶσσαν· ἡ γνῶσις δὲ τῆς γλώσσης ταύτης εὐκολύνει κατὰ μέγα μέρος τὴν σπουδὴν τῆς.

Ἄξια. Ἡ ἀξία παντὸς πράγματος εἶναι ποικίλη καὶ παραλλάσσεται διαφόρως. Ἐκαστον ἀντικείμενον, τεχνικὸν μὲν, ἔχει πραγματικὴν ἀξίαν τὴν ποσότητα τοῦ δαπανηθέντος δι' αὐτὸ κόπου, ἐμπορικὸν δὲ, ἀξίαν, διοριζομένην ἐκ τῆς ὠφελείας αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀγοραστάς, ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ, τῆς ἀφθονίας, καὶ τελευταῖον ἐκ τῆς γινομένης ζητήσεως αὐτοῦ. Ὁ κύριος τινὸς πράγματος δὲν εἶναι τῶντι πλούσιος, καθ' ὅσον μόνον ἔχει αὐτὸ, ἀλλ' ὅταν ἄλλοι θελήσωσι νὰ δώσωσιν εἰς μεταλλαγὴν ἄλλα ἰσότιμα πράγματα.

Τιμὴ. Τὰ διδόμενα χρήματα πρὸς ἀνταλλαγὴν τινα καλοῦνται τιμὴ. Τρέχουσα τιμὴ κατὰ τινα καιρὸν καὶ τόπον, εἶναι ἡ τιμὴ τὴν ὁποίαν εἶναι βέβαιος ὅτι θέλει λάβει τις διὰ τι πρᾶγμα. Κατὰ φυσικὸν δὲ λόγον, ὅσον αὐξάνει ἡ ὠφέλεια τινὸς πράγματος, τοσοῦτον καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ αὐξάνει.

Μεταλλαγὴ. Μεταλλαγὴ εἶναι ἡ ἐμπορικὴ πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας, δίδων τις ἐν προῖδον, δύναται νὰ προμηθευθῇ ἄλλο. Εἰς τὴν νηπιότητα τῶν κοινωνιῶν, ἡ μεταλλαγὴ ἐγένετο φυσικῶς, ἀλλ' ἀκολούθως, πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν ἐφευρῆκαν τὰ ἐκ μετάλλων νομίσματα, μετὰ ταῦτα δὲ τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, καὶ τελευταῖον τὰ διὰ προθεσμίων γραμμάτια.

Πίστις. Διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἐννοεῖται ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐμπιστοσύνη, ἡ ὁποία δίδεται εἰς ἐν ἄτομον, μίαν ἐταιρίαν, μίαν πόλιν, μίαν κυβέρ-

νησιν. Ἡ πίστις ἤρχισε ν' αὐξάνῃ ἀπὸ τοῦ μεσαιῶνος καὶ κάτωθεν, καὶ, ὡς φαίνεται, προχωρεῖ ν' αὐξάνῃ ἐπὶ μᾶλλον.

Ἀκρίβεια. Ἀπὸ τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος προκύπτει καὶ ἡ ἀκρίβεια καὶ εὐθηνία. Πρᾶγμα τί λέγεται ἀκριβὸν (καὶ κατ' ἀντίθετον λόγον εὐθηνόν) ὅταν ἡ τιμὴ αὐτοῦ ᾖ ἀνωτέρα ἀφ' ὅτι δυνάμεθα νὰ τὸ ἀγοράσωμεν.

Κυκλοφορία τῶν προϊόντων λέγεται αἱ διαφοροὶ αὐτῶν μεταφοραὶ εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς διώρυγας, τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τὰς θαλάσσας, μέχρις οὗ νὰ διέλθωσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἐξαγόντος αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐξοδευτοῦ των.

Ἀποθῆκαι. Αἱ πόλεις ἐνθα αἱ πραγματεῖαι τῆς χώρας μεταλλάσσονται διὰ πραγματειῶν ἐξωτερικῶν, καλοῦνται ἀποθῆκαι. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ τοιαῦται ἀποθῆκαι ἐφθασαν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς τελειότητος.

Τράπεζαι. Καθὼς τὰ προϊόντα, οὕτω κυκλοφοροῦσι, πρὸ πάντων διὰ τῶν λεγομένων τραπεζῶν, καὶ τὰ διὰ τὴν μεταλλαγὴν τῶν προϊόντων ἀναγκαῖα νομίσματα.

Κεφάλαια. Ὅλα τὰ πλοῦτη ὅσα ὁ ἄνθρωπος ἐξουσιάζει, καὶ ἅτινα δύναται νὰ μεταχειρισθῇ διὰ τὴν εὐτυχίαν του, συνιστῶσι τὰ κεφάλαια.

Διαφορον λέγεται τὸ κέρδος τὸ ὁποῖον ἐξάγει τις ἐκ τοῦ κεφαλαίου του. — **Πραγματεῖα** λέγεται τὸ προῖον τὸ ὁποῖον κυκλοφορεῖ εἰς τὸ ἐμπόριον. — **Ἀγορά** λέγεται ὁ τόπος ἐνθα πωλοῦνται αἱ πραγματεῖαι διὰ μετρητῶν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Πρὸς τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Ἀγ. Φωτεινῆς
μαθητρίας μου.

Βιασμένη νὰ παραιτήσω τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, κ' ἐπομένως καὶ σᾶς, ἔκρινα χρέος μου, φίλταταί μου, νὰ σᾶς ἀποστείλω τὴν παροῦσάν μου, ἐκδέτουσα τὸ αἶτιον τῆς παραιτήσεώς μου, καὶ δίδουσα μερικὰς ἀδυνάτους συμβουλὰς ὅσας ἡ πείρα καὶ ὁ χρόνος μ' ἐδίδαξαν — τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἠδυνάμην νὰ κάμω διὰ σᾶς πλέον. Ἡ ὑγεία μου, ἀκριβαί μου φίλοι, φύσει ἀδύνατος, ἐβλάβη περισσότερον ὑπὸ τῶν ἀπείρων κόπων τοὺς ὁποίους δι' ὑμᾶς κατέβαλλον, ὡς σᾶς εἶναι γνωστόν. Βλέπουσα δὲ νὰ χειροτερεύῃ ἐπὶ μᾶλλον, διὰ νὰ μὴ προξενῶ ἐμπόδιον εἰς τὴν πρόοδόν σας, ὑπεχρεώθην νὰ παραιτηθῶ, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου ἐφρόντισαν καὶ οἱ κ. κ. Ἐφοροὶ νὰ εὐροῦν τὸν νῦν διδάσκαλόν σας. Καὶ τοῦτο Ἀκριβαί μου, εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον μὲ ἀναγκάζει νὰ σᾶς ἀφήσω, καὶ τὸ ὁποῖον μάρτυς μου ὁ Θεὸς ἔγινε μὲ μεγίστην τῆς ψυχῆς μου λύπην, ὄχι τόσο δι' ἄλλο, ὅσον διὰ τὴν ὑμετέραν στέρησιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ Θεία Πρόνοια ἢ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομοῦσα νυδόκησεν οὕτως ἄς γενῇ τὸ θέλημά της.

Βάναυσος ἰδέα, ἀγαπηταί μου, προσελθούσα ἐκ τῆς ἀμαθείας, ἐπεκράτησε μεταξὺ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ ἔθνους μας, ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν χρειάζονται παιδείαν, ἢ, τοῦλάχιστον, πολλὰ ὀλίγην, ὅσον δηλαδὴ νὰ ἀναγινώσκουν καὶ νὰ γράφουν μόνον. Ἄλλὰ πόσον ἠπατημένοι εἶναι οἱ τοιοῦτοι, ἂν καὶ συγχωρητέοι κατὰ μέρος! διότι κατὰ τὴν δημῶδη παροιμίαν "ὅστις γεννηθῇ στὴν φυλακῆν, τὴν φυλακῆν θυμᾶται." Ἄνθρωποι βέβαια ἀνατραφέντες ἀπὸ χυδαίας μητέρας, ἀπαίδευτοι μείναντες οἱ ἴδιοι, δὲν ἠμποροῦν νὰ σκέπτονται καλλίτερα, οὐ-

τε νὰ ἔχουν εὐγενέστερα αἰσθήματα· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι ὤφελον νὰ στρέψωσιν ἅπαξ τοὺς ὀφθαλμούς των πρὸς τὰ πλέον φωτισμένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη, ὅπου θέλουσιν ἰδεῖν τὴν μεγάλην διαφορὰν, διότι αἱ γυναῖκες φιλοτιμοῦνται εἰς τὴν παιδείαν ἐπίσης μὲ τοὺς ἄνδρας. Εἶναι περιττὸν νὰ ματαιοπονῇ τις ἀποδεικνύων εἰς τοὺς τοιοούτους πόσον ἡ γυνὴ ἔχει ἀνάγκην μεγίστης παιδείας, διότι ἐπειδὴ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται ἡ πρώτη μόρφωσις τοῦ βρέφους, αὕτη δύναται κυρίως ν' ἀποκαταστήσῃ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καλοὺς, ἢ μὴ, κατὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὰ φρονήματα τὰ ὅποια ἔχει ἡ ἰδίᾳ. Καίρω ὅμως ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, καὶ μετ' ἐμοῦ ὄλοι οἱ φίλοι τῆς προόδου μας, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων ἠλαττώθη κατὰ μέγα μέρος, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔθνους μας γνωρίζαν ταύτας τὰς ἀληθείας, συνιστᾷ διάφορα παιδευτήρια κορασιῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων συναριθμοῦνται καὶ τὰ εἰς τὴν πόλιν μας τρία ἀλληλοδιδασκτικὰ αὐτῶν, ὅπου μὲ τὰς ἀνηκούσας εἰς τὸ φύλόν μας τέχναι, διδάσκονται ἡ Ἀνάγνωσις, ἡ Καλλιγραφία, ἡ Στοιχειώδης Ἀριθμητικὴ καὶ Γεωγραφία, ἡ Παλαιὰ Ἑλληνικὴ καὶ Γαλλικὴ γλῶσσα, καὶ βαθμηδὸν ἐλπίζεται νὰ τελειοποιηθῶσι καλλίτερον μὲ τὴν εἰσαξίν καὶ τινος ἐπιστημονικοῦ διδασκάλου. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα, Ἀκριβαί μου φίλαι, καὶ ἄλλα περισσότερα δὲν θέλουν σᾶς χρησιμεύσει, χωρὶς, καλλωπίζουσαι τὸ διανοητικόν σας, νὰ καλλωπίζητε συγχρόνως καὶ τὰ ἦθη σας. Τὸ κυριώτερον μάθημα τὸ ὅποτον πρέπει νὰ προσπαθῆτε νὰ μανθάνητε εἰς τὴν τρυφεράν σας ταύτην ἡλικίαν, ἃς ἦναι ἡ σεμνοτης. Αὕτη ἀρμόζουσα καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας, ἀρμόζει περισσότερον εἰς τὸ φύλόν μας, διότι, ὡς λέγει καὶ ὁ Σοφὸς Κοραῆς, " τὸν ἄσημον ἄνδρα φέγουν οἱ σεμνοὶ ἄνδρες, τὴν δ' ἄσημον γυναῖκα καὶ αὐτοὶ οἱ ἄσημοι ἄνδρες. " Γνωρίζετε, ἀκριβαί μου, ὅτι ὅλη μου ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὅλος μου ὁ ζῆλος ἐστάθη τὸ νὰ σᾶς ἐμπνεύσω ὅσον τὸ δυνατόν τὰ σεμνὰ ἦθη. Ἐλπίζω ὅτι τοῦτο θέλετε προσπαθεῖν πάντοτε, φυλάττουσαι τὴν αὐτὴν

ἀγάπην καὶ τὸ σέβας καὶ πρὸς τὸν νῦν διδάσκαλόν σας, ὅστις πιστεύω δὲν θέλει σᾶς ἀγαπᾶν ὀλιγώτερον παρ' ἐμὲ, καὶ δὲν θέλει ἐλλείπει νὰ σᾶς καθοδηγῇ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Αἱ γνώσεις μου, Ἀκριβαί μου, ἦσαν ὀλίγαι· ἀλλ' ὁ διὰ τὴν παιδείαν ζῆλός σας πολὺς· ἤμην εὐχαριστημένη κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐν γένει ἀπ' ὅλας σας. Προσπαθήσατε νὰ φυλάξητε τὴν φήμην τῆς Σχολῆς μας, καὶ κολακεῖμαι ἀκόμη, ὀνομάζουσα τὴν Σχολὴν μας· καὶ οὕτω θέλω τὴν ὀνομάζει. διότι καὶ ἂν παρητήθην ἐγὼ, σᾶς ἐγὼ ἀφημένην τὴν ἀδελφὴν μου, καὶ πρὸ πάντων, φίλτατά μου, τὴν καρδίαν μου, τὴν ὅποιαν μόνος ὁ θάνατος, πιστεύσατέ με, θέλει δυνηθῆν ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ σᾶς. Σᾶς ἀποχαιρετῶ, Ἀκριβαί μου, φίλαι ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀποχωρίζομαι, ποτέ! Ὅχι! ποτέ ἡ Μ. Παδέλλα δὲν θέλει λησμονήσῃ τὰς Ἀκριβάς της φίλας, μὲ τὰς ὁποίας συνέζησε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ζωῆς της.—Ὡ! ἂν μίαν ἡμέραν ἡ ὑγεία μου ἐπανήρχετο· ναί! ἤθελα θυσιάσειν καὶ τὰς στιγμὰς μου εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν κορασιῶν τοῦ ἔθνους μου, εἰς τὴν ἀνατροφὴν σας. Ὑγιαίνειτε Φίλταται

Σμύρνη κτλ.

ἡ Διδασκάλισσα

καὶ εὐλιχρινῆς σας φίλη Μ. Παδέλλα.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΛΗΤΑ.

Παίξεις καὶ ἀστεῖξεσαι μὲ τὰ νεράσου, Μέλη!
Ὡσὼν πρωθήβης, κἂν γηροῦς, διόλου δὲν σε μέλει
Τὰς μαγευμένας ὄχθας σου ποτέ σου δὲν ἀρνεῖσαι·
Πάντοτε νέος, Μέλη μου, πάντοτε ὡς νὰ ἦσαι,
Τὰ ἕδα τὰ σου τρέχεις,
Καὶ χορτασμὸν δὲν ἔχεις.

Τοῦ οἴστρου κ' ἐν Θουσιασμοῦ σὺ ζώπυρον ἀρχαίου,
 Ὅσακις στρέψω καὶ σίδῳ περισπασμὸν ἐκ νέου
 Σ' τὰ σπλάγγνα μὲ ἀνακινεῖς, καὶ πάραυτα ἠδεῖαν
 Μοῦ διεγείρεις εἰς τὴν ψυχὴν κατάνυξιν βαθεῖαν.

ᾠ! ὅταν σὲ κυττάζω
 Μέλη, πῶς σὲ θαυμάζω!

Τίς ρίπτων ὄντως σήμερον βλέμμα ἔς τὸ πρόσωπόν σου,
 Κ' εἰς τὸ χλοῶδες πάντοτε πράσινον βλέφαρόν σου,
 Δὲν συγκινεῖτ' εἰς θαυμασμὸν κ' εἰς ἐκπλήξιν μεγάλην,
 Καὶ δὲν ζητεῖ, ἂν δυνατὸν, ἀκόρεστα, καὶ πάλιν

Ἴὴν λύραν νὰ ταυύσης,
 Ἡρωας νὰ ὑμνήσης.

Τί σ' ἀν ἐκεῖνοι οἱ καιροί, ᾧ Μέλη, ἐνθυμήσου!
 Ὅποῖαι αἱ τῆς δόξης σου ἡμέραι συλλογίσου,
 Ὅπόταν τὸ ὀξύτατον δαιμόνιον τὸ πνεῦμα
 Σ' αὐτό σου τὸ φιλήσυχον καὶ θελκτικόν σου ρεῦμα
 Καθήμενον ὑμνοῦσε
 Καὶ ψάλλον ἀντηχοῦσε!

Καὶ σὺ μεγάλως ἔχαιρες, τότε καὶ ἔγαυρίας·
 Σχιρτῶν δὲ εἰς τὰς ὄχθας σου ἔπαιζες κ' ἐμειδίας·
 Κ' ἐλάμβανες ἀκούσια τὸ σχῆμα Παραδείσου,
 Καὶ ἔστεφες τὸν ποιητὴν μὲ τ' ἀνθὴ τοῦ ναρκίσου!..

Ἡλύσεια πεδία
 Ἦσο τῇ ἀληθείᾳ.

Τὸ πάλαι καταγώγιον Μουσῶν καὶ τῆς Παλλάδος
 Ἢ Σμύρνα, τὸ ὠραῖσμα ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος,
 Τ' ἦτον εἰπέμ' ἓνα καιρὸν; Καὶ πόσον σ' ἐκοσμοῦσε!
 Καὶ πόσον εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου ἀντηχοῦσε!

Ἄ! πόλις ποῖα ἄλλη;
 Τοσαῦτα εἶχε κάλλη;

Αἱ τέχνηαι, τὸ ἐμπόριον ἔς αὐτὴν πόσον ἀνθοῦσαν
 Κ' ἐπιστημῶν καθηγηταὶ πόσον τὴν ἐτιμοῦσαν·
 Οἰκοδομαὶ δημόσιοι πολλαὶ καὶ κατ' ἰδιαν
 Ἐστολίζον τῆς ῥύμας τῆς καὶ πᾶσάν τῆς πλατεῖαν.

Τὸ κλέος τῶν χαρίτων
 Ἢ πόλις σου, ναί, ἦτον!

Πολιτισμὸς, κ' αἰσθηματα φιλάνθρωπα γενναῖα,
 Ποῦ ἀλλαχοῦ ἐφάνησαν τόσον λαμπρὰ καὶ νέα;
 Ναοὶ καὶ πάσης τάξεως μαθήσεως Σχολεῖα·
 Στοιὰ μεγάλα, καὶ ὁδοὶ, λουτρά, Νοσοκομεῖα,
 Λαμπραὶ βιβλιοθῆκαι·
 Κάλλισται ἀποθῆκαι

Ἀπάσης τάξεως καλῶν... Τί πλήθος Γυμνασίων
 Τί θέατρα! Καὶ τί σωροὶ πραγμάτων ἐξαισίων!!!
 Ποῦ ἐγειναν πρωτότυπον εἰρήνης κ' εὐταξίας;
 Ποῦ ἄλλη πόλις ὀφθαλμὸς ἐκλήθη τῆς Ἀσίας
 Μὲ τὰ λαμπρὰ ὠδεῖα
 Καὶ τὰ Ἀσκληπιεῖα;

ᾠ! τί μεγάλη ἔτρεχεν ἐκ νήσων πληθὺς νέων.
 Νὰ σορισθοῦν εἰς τὰς Σχολὰς τῶν παλαιῶν Σμυρναίων!
 Καὶ πόσον κρότον ἔδιδεν ἡ Ἀπασῶν Καλλιῆστη...
 Πλὴν τώρα; Πῶς κατήνησεν! ᾠ συμφορὰ μεγίστη!!!
 Παρῆλθεν ἡ ἡμέρα!!
 Μετήλλαξεν ἡ σφαιρα!!

Πῶς οἱ καιροὶ ἐτράπησαν! Τὸ πᾶν μετεμορφώθη!
 Ἐκεῖ ὅπου ἡ Ποίησις, Μέλη, ἐκορυφώθη,
 Βραγχοὶ καὶ κρῦοι βάτραχοι τὴν σήμερον κοάζουν
 Τῆς διαγούς σου πολιῆς τὰ ρεύματα ταράζουν
 Καὶ εἰς ἐμὲ παντοίας
 Γεννώσι φαντασίας!

Ἄλλ' ἄραγε αἰῶνια τὸ νέφος θέλει μένει;
 Καὶ οἱ τροχοὶ τῆς τύχης σου ἀπαύστως καρφωμένοι;...

—Ὅχι μὴν ἀπελπίζεσαι!, Ναι, λέγω σοι τὸ, Χαιρῶ
Ἀνάστηθι καὶ εὐκλειαν τὴν παλαιάν σου φέρε...

Ἔ! ναι, τὸ προφητεύω...

Τὴν μοῖραν σου μαντεύω...

Θὰ δῆς καὶ πάλιν Ποιητὰς καὶ Συγγραφεῖς Σμυρναίους
Καὶ ἐφαμίλλους παλαιῶν τὴν γλῶσσάν των τοὺς νέους

Ἔ! ναι, τὸ προφητεύω! Βουλὴ Βουλὴ ναι θεῖα

Ἡ Σμύρνα τῶν ἐπιστημῶν νὰ γείνη κατοικία·

Κ' ὁ Μίλης μας νὰ γείνη!

Τῶν Ποιητῶν ἡ κλίνη...

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΜΠΟΥ—ΚΑΖΕ Π.

Πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ὑπῆρχεν εἰς τὸ Βαγδάτιον
γ'ρων τις ἔμπορος, καλούμενος Ἀμπού—Καζέπ,
πολλὰ περίφημος διὰ τὴν φιλαργυρίαν του. Μ' ὅλον
ὅτι ἦτον ὑπερπλοῦτος, τὰ φορέματά του ἦσαν κατεμβα-
λωμένα καὶ κατεσχιμένα, καὶ τὸ χονδροειδέστατον
Σαρίκιόν του τοσοῦτον ῥυπαρὸν, ὥστε δὲν ἠδύνατό
τις νὰ διακρίνη τοῦ χρώματος ἦτον. Ἀπ' ὅλην του
τὴν ἐνδυμασίαν, τὰ ὑποδήματά του εἴλκουν τὴν
προσοχὴν πάντων. Οἱ μέχρις ἐνὸς δακτύλου χονδροὶ
πάτοιτων ἦσαν στολισμένοι μετ' ἀπληθύνου καυσίων, καὶ εἰς
τὰ ἐπάνω δέρματα τὸ ἐν ἐμβάλωμα ἦτον ἐπὶ τοῦ ἄλλου.
Τὸ περίφημον πλοῖον τῶν Ἀργοναυτῶν ποτὲ δὲν εἶχε
τοσαῦτα κομμάτια. Δέκα χρόνους τὰ ἐφόρει ὁ Ἀμπού—
Καζέπ, καὶ οἱ καλῆτεροι ἐμβάλωματάδες εἶχον κατα-
βάλλειν ὅλην των τὴν ἐπιτηδειότητα διὰ νὰ συναρμόσωσι
τὸ ἐν μέρος μετ' ἄλλο. Ἐγίναν δὲ καὶ τόσον βαρέα,
ἥστε κατήντησε παροιμία εἰς ὅλον τὸ Βαγδάτιον, καὶ
ἄλλοι ἤθελον νὰ παραστήσωσι βαρὺ τι πρᾶγμα ἕλε-

γον ὅτι ὁμοιάζει τὰ ὑποδήματα τοῦ Ἀμπού—Καζέπ.

Ἐνῶ ὁ φιλάργυρος οὗτος γ'ρων ἐπεριδιάβαζεν εἰς τὴν
μεγάλην ἀγορὰν τοῦ Βαγδατίου, ἐπειδὴ τὸν ἐγνωρίζον
ὅτι ἦτο πλουσιώτατος, τῷ ἐπρότειναν νὰ ἀγοράσῃ ἀρκε-
τὴν ποσότητα κρυσταλίων, τὰ ὅποια καὶ ἔλαβεν ἀμέσως
διότι ἦσαν πολλὰ ευθηνά. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας μαθὼν
ὅτι μυροπώλης τις χρεωκοπήσας εἶχε διὰ τελευταῖον του
καταρῦγον ῥοδόσταμον νὰ πωλήσῃ, ὑπῆγε νὰ τὸν εἴρῃ,
καὶ ἀφελόμενος ἀπὸ τὴν δυστυχίαν του, τὸ ἠγόρασε
μετὴν ἡμίσειαν τιμῆν. Τοῦτο δὲ τὸν ἐχαροποίησε
μεγάλως, καὶ, ἀντὶ νὰ κάμῃ μέγα τι συμπόσιον εἰς τοὺς
ἐπισημοτέρους τῆς Ἀνατολῆς ἐμπόρους, ἀπεφάσισε πλεον
νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ λουτρόν τοῦ ὁποίου διὰ πολὺν καιρὸν
δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὴν θύραν. Ἐνῶ ἐξεδύετο, εἰς ἕκ τῶν
φίλων του, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε διὰ
τοιοῦτον (διότι οἱ φιλάργυροι σπανίως ἔχουσι φίλους)
τῷ εἶπεν ὅτι τὰ ὑποδήματά του ἔγιναν τὸ παρὰ μῦθον
ὅλης τῆς πόλεως, καὶ ὅτι ὡς καὶ τὰ παιδιὰ τὸν περιγε-
λῶσι, καὶ τὸν δ' ἴχνουσιν εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ὅτι ἐπρε-
πε ν' ἀγοράσῃ ἄλλα. —Τὸ εἶχα κατὰ νοῦν εἶπεν ὁ Ἀμπού—
Καζέπ, πλὴν ἀκόμη, ἐπρόσθεσε μετ' ἀσπιδίου γέλωτα,
δὲν εἶναι διὰ πέταγμα καὶ αὐτὰ δὲν εἶναι τόσον παλαιὰ
βέβαια. Καὶ οὕτω μετ' ἄσφοδρον ἦτος ἐξεδύθη καὶ εἰσῆλθε
διὰ νὰ λουσθῇ.

Κατ' ἐκείνην τὴν ὥρην ἔτυχε καὶ ὁ κριτὴς τοῦ Βαγ-
δατίου νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ λουτρόν. Ὁ Ἀμπού—Καζέπ
ἐκβῆκε πρότερον, καὶ ἀφοῦ ἐνδύθη, ἐζήτησε καὶ τὰ ὑπο-
δήματά του· ἀλλ' ἀντὶ τῶν ἰδικίων του, ἤυρεν ἄλλα νέα.
Ὁ φιλάργυρος καταπισθεῖς, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπεθύμει,
ὅτι ἦσαν δῶρα τοῦ φίλου του, ὅστις καὶ τῷ εἶχεν ἀναφέ-
ρει περὶ αὐτῶν, ἔβαλεν εἰς τοὺς πόδας του τὰ ὠραῖα
ταῦτα ὑποδήματα, καὶ πλήρης χαρᾶς, ἀνεχώρησεν.

Ὅτε ὁ κριτὴς ἀπελοίσθη, οἱ δοῦλοι του ἐζήτησαν
τὰ ὑποδήματα τοῦ κυρίου των, πλὴν δὲν εὗρηκαν εἰμὴ
παλαιὰ τινα ὑποδήματα, ἅτινα εὐθὺς ἐγνωρίσαν ὅτι
ἦσαν τοῦ Ἀμπού—Καζέπ. Ἀμέσως ἔτρεξαν ὀπισθὲν

του, και συλλαβόντες αὐτὸν τὸν ἔφερον ὀλοφάνερον κλέπτειν ἐνώπιον τοῦ Κριτοῦ. Ὁ Κριτὴς ἀφῶ ἐπῆρε τὰ ὑποδήματά του, τὸν ἔστειλε καὶ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπειδὴ ἐγνωρίζετο ὅτι ἦτον ὑπέρπλουτος, ἦτον ἀνάγκη νὰ πληρώσῃ ἀρκετὴν ποσότητα διὰ νὰ ἐκβῆ ἀπὸ αὐτὴν.

Ἐπιστρέψας ὁ Ἀμποῦ—Καζέπ εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔβριψεν ἀπὸ τὴν ὄργην τὰ ὑποδήματα εἰς τὸν Τίγρητα ποταμὸν, ὅστις ἦτον ἀντίκρυ τοῦ οἴκου του. Μετὰ ὀλίγας ἡμέρας ἀλιεῖς τινὲς σύροντες τὰ δίχτυά των, καὶ εὐρίσκοντες αὐτὰ βαρύτερα παρὰ τὸ σῦνήθες, παρωργίσθησαν μεγάλως, ὅτε παρ' ἐλπίδα των ἴδαν εἰς αὐτὰ τὰ ὑποδήματα τοῦ Ἀμποῦ—Καζέπ. Τὰ καρρία εἶχον κατασχίσει τὰς κλωστὰς τοῦ δικτύου, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν θυμὸν των ἐστοχάσθησαν νὰ τὰ ρίψωσιν εἰς τὴν οἰκίαν του ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἅτινα εἶχε συνήθειαν ν' ἀφίνη ἀνοικτά. Τὰ ὑποδήματα ῥιφθέντα μὲ ὄρμη, ἔπεσαν εἰς τὴν τράπεζαν ὅπου ἦσαν αἱ φιάλαι μὲ τὸ ῥοδόσταμον καὶ τὰς κατεσύντριψαν.— Συλλογισθῆτε τὴν θλίψιν τοῦ Ἀμποῦ—Καζέπ ὅτε ἴδε τὴν τὴν ζηνίαν. Κατηραμένα ὑποδήματα, ἐφώναξε μὲ πόνον τῆς ψυχῆς του σύρων τὰ γένειά του, δὲν θέλετε μὲ φέρει πλέον ἄλλο κακόν. Ταῦτα εἰπὼν ἔλαβε μίαν ἀξίνην, καὶ ἔσκαψεν εἰς τὸν κῆπὸν του διὰ νὰ τὰ παραχώσῃ.

Εἷς τῶν γειτόνων του ὅστις πρὸ πολλοῦ τὸν κατέτρεχε, παρατηρήσας αὐτὸν σκάπτοντα, ἔτρεξε πάραυτα νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Διοικητὴν, ὅτι ὁ Ἀμποῦ—Καζέπ εὐρήκε θησαυρὸν εἰς τὸν κῆπὸν του. Ὁ φιλάργυρός μας παρέστησεν ὅτι δὲν ἤυρε θησαυρὸν, ἀλλ' ὅτι ἤθελε μόνον νὰ παραχώσῃ τὰ παλαιὰ του ὑποδήματα, ἀλλὰ διὰ νὰ τὴν γλυτώσῃ, ἦτον ἀνάγκη νὰ πληρώσῃ πάλιν μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα.— Ἀπληγισμένος ὁ Ἀμποῦ—Καζέπ, ἐκαταρᾶτο ἐξ ὄλης καρδίας τὰ ὑποδήματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἀπὸ ὄργην ὑπῆγε νὰ ρίψῃ εἰς ὑδραγωγεῖον ἀρκετὰ μίλια μακρὰν τῆς πόλεως, νομίζων ὅτι δὲν ἤθελεν ἀκούσει πλέον τίποτε περὶ τούτων. Πλὴν ἡ τύχη ἦτις δὲν ἐβαρύνθη νὰ τὸν κατατρέχῃ, ἔφερε τὰ ὑπο-

δήματα κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ τρέξιμον τοῦ νεροῦ. Οἱ ἐπιστάται τῶν πηγῶν ἔτρεξαν διὰ νὰ διορθώσωσι τὸ ὑδραγωγεῖον· ἀλλὰ πόσον ἐξεπλάγησαν ἰδόντες τὰ ὑποδήματα τοῦ Ἀμποῦ—Καζέπ! ἀμέσως δὲ ἔφερον αὐτὰ εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ παρέστησαν ὅτι ἐκεῖνα ἐπέφεραν τὴν τὴν βλάβην εἰς τὴν πόλιν.— Ὁ Ἀμποῦ—Καζέπ κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ τὰ διπλᾶ τῶν ὅσα εἶχε δώσει κατὰ τὰς ἄλλας φορές. Διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ὅμως τελευταῖον ἀπὸ τὰ κακὰ ὅσα τῷ ἐπροξένουν τὰ ὑποδήματά του, ἀπεφάσισε νὰ τὰ καύσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν καταβρεγμένα, τὰ ἔβαλεν εἰς τὸν ἥλιον ἐπάνω εἰς τὸ δῶμά του, διότι, (μ' ἔλον ὅτι ἦτο τοσοῦτον φιλάργυρος.) ἡ οἰκία του ἦτον ὑρκιοτάτη, καὶ εἶχεν ἀξιόλογον δῶμα, ὅπου ἐπήγαινε κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν, ν' ἀναπνέῃ τὸν ἀέρα του.

Ἄλλ' ἡ τύχη δὲν εἶχεν ἀκόμη χορτάσειν. Ὁ σκύλος τοῦ γείτονός του κυττάζει τὰ ὑποδήματα, πηδᾷ ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο μέρος, λαμβάνει τὸ ἐν ἀπὸ αὐτὰ εἰς τὸ στόμα του, καὶ παίζων μ' αὐτὸ, τὸ ρίπτει εἰς τὸν δρόμον. Τὸ ὀλέθριον ὑπόδημα πίπτει κατὰ τύχην εἰς τὴν κεφαλὴν μιᾶς ἐγγαστραωμένης γυναικός, ἣτις ἐπέερα ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου του. Ἀπὸ τὸν φόβον καὶ τὸ κτύπημα τοῦ ὑποδήματος ἡ γυνὴ ἀπεβάλθη, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ τελευτήσῃ μάλιστα. Ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός ἀναφέρεται ἀμέσως εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ Ἀμποῦ—Καζέπ καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ, ἀναλόγως τῆς βλάβης τὴν ὁποῖαν τὰ ὑποδήματά του ἐπροξένησαν, ἀρκετὰ χρήματα.

Παρωργισμένος ὁ Ἀμποῦ—Καζέπ, καὶ ἄς ἐξῶ φρενῶν ἀπὸ τὴν δυστυχίαν του, λαμβάνει τὰ ὑποδήματα, καὶ παρρησιασθεὶς μ' αὐτὰ, "Κύριε, εἶπεν εἰς τὸν Δικαστὴν μὲ σφοδρότητα ἣτις ἔκαμε καὶ ἐκεῖνον νὰ γελᾷ, "Ἴδου τὸ ὀλέθριον ὄργανον τῶν δυστυχιῶν μου. Τὰ ὑποδήματα ταῦτα μ' ἔφεραν τέλος εἰς τὴν πτωχείαν. Καταδέξου λοιπὸν νὰ κόψῃς τὴν κρίσιν, ὥστε ελαίαι ἀἰ δυστυχίαι ὅσας θέλουσι προξενήσειν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ

μὴν ἀνάγωνται πλέον εἰς ἐμέ. Ὁ κριτῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ τῷ ἀρνηθῆ τὴν χάριν ταύτην, καὶ ὁ Ἀμπού-Καζέπ ἔμαθεν ἐκ πείρας πόσον ἀξίζει τὸ νὰ μὴ γνωρίζῃ τις νὰ ἐξοδιάζῃ ὅ τ α ν ἀνήκῃ.

ΓΝΩΜΑ ΣΙΝΙΚΑΙ (—μεταφρ. ἐκ τοῦ Γαλλ.—)

Νὰ νικᾷ τις ἑαυτὸν, εἶναι τὸ μόνον μέσον τοῦ νὰ μὴ νικᾷται ὑπὸ ἄλλου, νὰ γυμνάξῃ δ' ἑαυτὸν εἰς τὰς κακουχίας, εἶναι τὸ μόνον μέσον τοῦ νὰ ἦναι ἐλευθερός. — Βλέπεις μὲ ὄμμα φθόνου καὶ ἐπιθυμίας τὰ τῶν ἄλλων πλοῖτη, ἀλλ' αὕτη ἢ ἐπιθυμία, ἔσο βέβαιος, δὲν θέλει σε ἀποκαταστήσει πλούσιον. Θέλεις νὰ γίνῃς πλούσιος; Εὐχαριστοῦ εἰς τὰ ὀλίγα καὶ εἰς ὅσα σ' ἐξαρκούσι. — Πλοῦτος δὲν εἶναι τὸ ποσόν, ἀλλὰ τὸ περισσεῖον. — Ἀληθῆς πλούσιος εἶναι ὁ δαπανῶν ἀναλόγως τῶν εισόδων τοι.

— Ἄλλο δὲν εἶναι τοσοῦτον ἱκανώτερον νὰ μᾶς παρηγορήσῃ εἰς τὰς δυστυχίας μας, ὅσον, ὅταν συλλογιζώμεθα τὰς τῶν ἄλλων, αἰτίνας εἶναι πολὺ ἀνώτεροι τῶν ἰδικῶν μας. — Νὰ εὐρῇ τις κρυφίως θησαυρὸν καὶ νὰ τὸν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κυριὸν του, νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐχθρὸν του καὶ νὰ τὴν βοηθήσῃ, καὶ νὰ εἰσακουσῇ εἰς τὰς κραυγὰς του, χαρακτηρίζουσι τὸν ἀληθῆ ἀνθρώπον. — Ὅστις ἐκτελεῖ τὰ χρέη του διότι τὸν καδυποβάλλει ἢ συνείδησίς του καὶ ὁ Θεὸς τῆς συνειδήσεως. ἔχει χαρακτῆρα ἀληθοῦς ἀνθρώπου, ἀλλ' ὁ ἐκτελῶν αὐτὰ πρὸς ἐπίδειξιν, καὶ διότι ἐντρέπεται τοὺς ἄλλους, εἶναι ἀσυνείδητος. — Πρόσμενον νὰ μὲ περισσεύσωσι, καὶ τότε δύναμαι νὰ βοηθήσω τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδελφούς μου. Ταλαίπωρε! Ποτὲ δὲν θέλεις τοὺς βοηθήσειν! — Δὲν ὑπάρχει μάχη οὔτε ξίφος κινδυνωδέστερον εἰς τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν, οὔτε ἀσπίς μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν αὐτάρκειαν. — Πόνοι, εὐχαριστήσεις, ἡδονὴ, χαρὰ δὲν ἔχουσι τέρμα σταθερὸν, ἢ σημεῖον εἰς τὸ ὅποιον δύνανται νὰ σταθῶσι. — Σὺ ἔχεις μόνον ἡμίονον καὶ ἰππέυεις, λυπεῖσαι βλέπων τὸν ἄλλον ἰππεύοντα εἰς ἵππον, στρέψαι τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἰδὲ τὸν τρέχοντα πεζόν, καὶ θέλεις παρηγορηθῆν. — Μάδε νὰ ζῆς καλῶς, καὶ θέλεις ἀποθάνει καλῶς. — Εἶναι οἱ στοχασμοί σου καθαροί; Καὶ αἱ πράξεις θέλουσι εἶσθαι ὁμοίως καθαραὶ. — Ζῆθι πάντοτε μὲ τὴν αὐτὴν προφίλαξιν ὡς νὰ σ' ἐβλεπαν δέκα ὀφθαλμοὶ καὶ νὰ ἐδεικνύεσο μὲ δέκα δακτύλους. — Τρῶγε χωρὶς νὰ παραδίδῃσαι εἰς τὴν τρυφὴν τῆς τραπέζης, κατοίκει χωρὶς νὰ ζητῆς τὴν ὑπερβολὴν τῆς πολυτελείας καὶ τῆς χαννότητος, πράσσε μετὰ προσοχῆς καὶ ὀμβλῆι μετὰ φρονήσεως μὴ χειροκροτήσῃς ποτὲ σεαυτὸν. — Ζῆται πρὸ πάντων τὴν συναναστροφὴν τῶν Σοφῶν, καὶ αἱ συμβουλαῖται ἄς ἦναι νόμοισον· καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι ἔκαμες μεγάλην κρόδον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Ἀ ρ ε τ ῆ ς.

Ἀπόστολος Δανιηλίδης.

[Συνέχεια.]